CUMA
26
EYLÜL
1941

TAN EVİ
İSTANBUL, Ankara Caddesi 102
TELGRAF: TAN, ISTANBUL
TELEFON: 24310, 24318, 24319
ALTINCI YIL — No. 2195
5 KURUŞ

TAN

GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ

Çocuğunuzu Mektebe Gönderirken Bir de
Çocuk Ansiklopedisi
Alınız. Çünkü bu Ansiklopedi ona mektep kitabı kadar ve belki ondan daha ziyade lâzımdır.
Fiyatı 6 liradır. TAN müessesesinde ve kitapçılarda bulunur.

Bugün Dil Bayramıdır

Bu Yıl Dönümü Bütün Halkevlerinde Toplantılar Yapılarak Kutlanacak

Ankara, 25 (A.A.) — Birinci Türk Dil Kurultayının Dolmabahçe Sarayında toplanışının 9 uncu yıldönümü olan yarın (bugün), bütün yurtta Dil Bayramı olarak kutlanacaktır.

Bu münasebetle yarın Ankara radyosunda Dil Kurumu adına verilecek bir konferansla Ebedî Şef Atatürk'ün yarttığı ve esaslarını kurduğu Türk dil inkılâbının, Milli Şefimiz İsmet İnönü'nün yüksek başkanlığı altında bugüne kadar geçirdiği tekâmül safhaları belirtilecek ve bütün Halkevlerinde yapılacak toplantılarla bu güzel yıldönümü kutlanacaktır.

Dil Kurumunun faaliyeti

Türk Dil Kurumu, geçen senelerde olduğu gibi, bu yıl da 9 uncu Dil Bayramının parlak surette kutlanması için güzel bir program hazırlamıştır. Bu programa göre, bugün saat 18 de Ankara radyosunda Türk Dil Kurumu adına bir söylev verilecektir.

(Sonu; Sa: 2; Sü: 6)

Amerikan Kongresine Bir Teklif

Bitaraflık Kanununun İlgasına Dair Takrirler Veriliyor

Devriye Sistemi de Teşmil Edilecek

Vaşington, 25 (A.A.) — Salâhiyetli mahfeller yakında Amerikan deniz devriyelerinin cenubî Atlantiğe ve İngiltereye kadar uzamasına intizar ediyorlar. Bunun için Vaşingtonda her an Atlantikte yeni bir hâdise haberi beklenmektedir.

Bitaraflık kanunu

Vaşington, 25 (A.A.) — Gelecek hafta Rooseveltin bitaraflık kanununun bilkuvve ilgasını istiyeceğine dair birçok emareler mevcuttur.

Reisicümhuru bu yola sevkeden hükûmet memurları Amerikan gemilerinin muharip devletlere ait limanlara veya harp mıntakalarına girmelerini meneden hükümlerin de kaldırılmasını tavsiye eylemektedirler.

Ayandan Connally bitaraflık kanununun esaslı bir şekilde tâdil, hattâ tamamiyle ilga edileceğini tahmin etmektedir.

Connally ticaret gemilerinin toplanmasını tasvibetmiye hazır olduğunu ve kongrenin böyle bir teklifi kabul edeceğini zannettiğini ilâve eylemiştir.

★

Vaşington, 25 (A.A.) — Ayandan Mckellar, âyan meclisine bitaraflık kanununun ilgasını iltizam eden takrir tevdi eylemiştir.

(Sonu; Sa: 2; Sü: 3)

Minsk - Moskova yolunda Ruslar tarafından terkedilen muhtelif tipte arabalar

Huduttaki Cephe ve İçerdeki Cephe

Avrupada günden güne umumî bir mahiyet alan huzursuzluk, istiklâl zevkini tatmış milletlerin duydukları ıstırabın bir tezahürüdür. Almanya, bu milletleri istilâ ederken nasıl o milletleri içinden fethetmek için beşinci kol mensularından istifade etmişse, şimdi de Almanyanın düşmanları, işgal sahasında bulunan istiklâl taraftarlarının faaliyetinden istifadeye çalışmaktadır. Almanyayı cephelerde mağlûp edemiyen demokrasiler, dahilde cepheler vücude getirerek Avrupayı içinden fethe teşebbüs etmişlerdir.

M. Zekeriya SERTEL

Napoleon 1812 de Rusya seseferine başladığı zaman muzaffer olması için lâzım olan bütün şartlar mevcuttu. Yalnız arkasında rahatsız ve muztarip bir Avrupa bırakmıştı. Napoleon bütün Avrupa milletlerini Fransaya tabi birer departman telâkki ediyor ve bütün mağlûp milletlere tabi muamelesi yapıyordu. Rusya seferi başladığı zaman Avrupa milletleri Napoleon ordusunun yenilmez bir kuvvet olduğuna kani idiler. Fakat Rusyada Napoleon ordusunun tedricen bozulmıya başlaması Avrupa milletlerinin de yavaş yavaş başlarını kaldırmalarına sebep oldu. O vakite kadar Napoleonun ve Fransanın tahakkümüne boyun eğen milletler, birer birer istiklâl davasına düştüler ve Napoleon ordusunun içinde inhilâllere sebebiyet verdiler. Bu suretle Napoleonun en büyük zaafı meydana çıkmış oldu.

* * *

Amerikada Boston şehrinde çıkan "Boston Globe„ gazetesi bugün Avrupada müşahede edilen huzursuzluktan bahseden bir yazısında diyor ki:

"Norveçin şimalinden Sicilyanın en cenup noktasına ve Manş denizi sahillerinden orta Polonyaya kadar uzanan sahada mağlûbiyete uğramış olan milletlerin hepsi Almanyaya karşı mukavemet faaliyetlerini teşkilâtlndırmıya başlamışlardır. Bu hususta en mükemmel delil, çıkmakta olan fırtınaya mâni olmak için alındığı bildirilen tedbirlerdir.

"Bohemya kaynaşmaktadır. Katil ve tahrip hareketlerine mâni olmak için buraya yeniden 150 bin Alman polisi gönderilmiştir.

"Holandada komünist faaliyetinde bulunmakla ittiham edilen yerlilerin bundan böyle idama mahkûm edilecekleri ilân edilmiştir.

"İşgal altında bulunan Fransada taarruza uğrayan her Alman neferine mukabil temerküz kamplarında bulunan rehinelerden beş kişinin kurşuna dizileceği bildirilmiş ve bu tedbir son günlerde sık sık tatbik olunmuştur.

"Çekoslovakyada işçilerin Skoda fabrikalarını bomba ile berhava etmiye teşebbüs ettikleri haber verilmektedir.

(Sonu: Sa: 3: Sü: 7)

10 Yıllık Plân

75,000,000 Lira Sarfile Hastane, Doğumevi ve Dispanserler Kurulacak

Bir Lâyiha Hazırlanıyor

Ankara, 25 (TAN Muhabiri bildiriyor) — Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti, memleketteki sıhhat ve içtimaî muavenet teşkilât ve müesseselerinin tevsi ve tekâmülü için 10 senelik bir mesai programı hazırlıyarak Başvekâlete takdim etmiştir. Bu programın tahakkuku maksadiyle 75,000,000 lira sarfedilecektir.

Başvekâlet, mütalâaları alınmak üzere bu projeyi alâkadar dairelere sevketmiş ve bu ıptidaî mesai neticelendikten sonra programın kanun şekline konulması için icabeden hazırlıklara başlanmıştır.

Bu projeye göre, memleketin birçok yerlerinde yeniden hastaneler, doğum evleri, dispanserler açılacaktır.

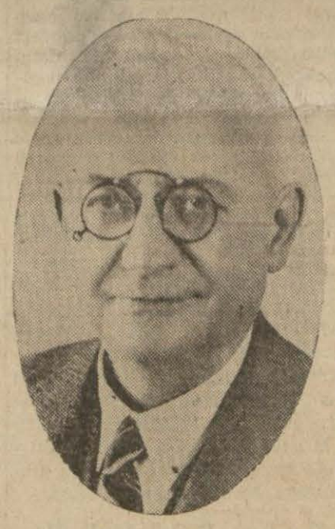

Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekili Dr. Hulûsi Alataş

Profesör Mebuslar

Ya Mebusluğu, Yahut da Profesörlüğü Tercih Edecekler

Ankara, 25 (TAN muhabirinden) — Geçen intihapta hem mebus ve hem de İstanbul üniversitesinde profesör olanların mebus veya profesörlükten birini tercih etmeleri muvafık görülmüştü. Aldığım malûmata göre, bu kararın Ankarada hukuk ve dil, tarih coğrafya fakülteleri ile siyasal bilgiler okulu gibi diğer yüksek mekteplerde profesörlük eden mebuslara da teşmili muvafık görülmüş ve kendilerine tebligat yapılmıştır. Bunlardan istiyenler profesörlüğü tercih edecekler, istiyenler mebuslukta kalacaklardır. Bu profesör mebuslar arasında şu isimler vardır:

Mahmut Esat Bozkurt (İzmir), Yusuf Ziya Özer (Eskişehir), Yusuf Kemal Tengirşenk (Sinop) İbrahim Necmi Dilmen (Burdur), Ahmet Şükrü Esmer (İstanbul), Fuat Köprülü (Kars), Muzffer Göker (Konya), Besim Atalay (Kütahya), Hikmet Bayur (Manisa), Saim Ali Dilemre (Rize), Ha-

(Sonu: Sa: 2: Sü: 5)

ALMAN TEBLİĞİ

Ukraynada Muharebe Sona Eriyor

Moskovada Bir Çok Hedeflere Hücum Edildi

Cereyan Eden Harekât Netice Üzerinde Müessir Olacaktır

Berlin, 25 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği: Kief'in şarkında hâlâ çenber içinde bulunan düşman kuvvetleri bakiyelerinin yaptığı ümitsiz huruç teşebbüsleri muvaffakiyetsizliğe uğramış ve bu esnada düşman kanlı zayiat vermiştir.

Muharebe meydanının temizlenmesi esnasında, çarpışmalarda ölen Sovyet cenubu garbî cephesi başkumandanı general Kirponos'un cesedi bulunmuştur. General Kirponos'un kurmayı ile beşinci ve 21 inci Sovyet ordularının kurmayları da imha edilmiştir.

Dün gece, hava kuvvetlerimiz, Moskovadaki askerî tesisatı ve Tula civarındaki esliha fabrikalarını muvaffakiyetle bombalamıştır.

Leningrat'ta 4,5 milyon kişi muhasaradadır

Ankara, 25 (Radyo gazetesi) — Alman askerî mahfilleri Leningrat muharebesinin biran önce bitirilmesi icabettiği mütaleasındadır. Berlin yarı resmî memba-larına göre, Leningratta 4,5 milyon kişi kuşatılmıştır.

(Sonu: Sa: 2; Sü: 7)

Rusyaya Yardım

İngilizler Geniş Bir Programın Tatbiki İçin Hazırlanıyor

Her Ay Mühim Sevkiyat Yapılacak

Londra, 25 (A.A.) — Londranın salâhiyetli mahfellerinde öğrenildiğine göre, İngiliz tankları pek yakında Rusyada muharebelere girebileceklerdir. Londradaki Sovyet askerî heyeti en elverişli tank tipini intihap etmiştir. Bu tanklar Hâlen mümkün olan bütün nakliyat vasıtalarından istifade ederek gönderilmektedir.

Harp malzemesi sevkiyatı

Londra, 25 (A.A.) — "Reuter„ tank imali haftası, Büyük Britanyanın, Rus müttefiklerine yaptığı yegâne yardım değildir. Bu, Sovyetler için hazırlanmakta olan büyük yardımın sembolüdür. Bu cihet, bugün Londrada tebarüz ettirilmekte, tam miktarda ıptidaî maddenin ve silâhın Sovyet Rusyaya verilmek üzere şimdi hazırlanmış bulunduğu ve kış mevsiminde ve gelecek ilkbahar zarfında her ay, çok büyük malzeme programlarının tatbiki tahhüdüne girişilmiş olduğu söylenmektedir.

İngiliz gazetelerinde

Londra, 25 (A.A.) — İngiliz matbuatı bugün "Atlantik muka

(Sonu; Sa: 2; Sü: 2)

SOVYET TEBLİĞİ

Leningratta Mukavemet Şiddetlidir

Kırıma Yapılan Alman Tazyiki Fazlalaşıyor

Leningratta İlk Rus Hatlarına Giren Nazi Tankları Püskürtüldü

Moskova, 25 (A.A.) — Sovyet istihbarat bürosu dün gece aşağıdaki tebliği neşretmiştir: 24 eylûl günü Sovyet kıtaları bütün cephe boyunca düşmana karşı harbetmişlerdir. 22 eylûl günü, hava muharebelerinde ve yerde 75 Alman tayyaresi tahribedilmiştir. Bizim zayiatımız 25 tayyaredir.

Finlanda körfezinde Sovyet hücumbotları bir düşman nakliye gemisini batırmıştır.

Kırıma doğru taarruz

Londra, 25 (A.A.) — "Reuter„ Londranın salâhiyetli mahfellerinde haber verildiğine göre, takriben 70,000 mevcutlu dört fırka kadar tahmin edilen Alman kuvvetleri tarafından, Kırıma müteveccih bir hareket inkişaf halindedir.

(Sonu: Sa: 2: Sü: 4)

Sabık Şah Amerikaya Gidecek

Fakat Hânedana Ait Mücevherat Meselesi Halledilinceye Kadar İranda Kalacak

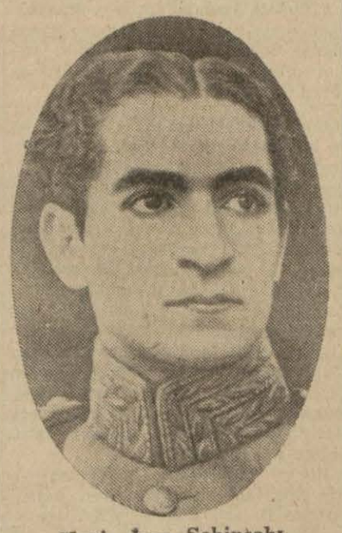

Yeni İran Şehinşahı Muhammet Rıza Şah

Tahran, 25 (A.A.) — Amerikan kaynaklarından gelen haberlere göre, sabık İran Şahı, Hânedana ait mücevherat meselesi halledilinceye kadar İranda kalacaktır. Bir İngiliz vapuru, sabık Şahı al-

(Sonu; Sa: 2; Sü: 3)

11 İngiliz Gemisi Batırıldı

Afrika Sahillerinde Seyreden Bir Gemi Kafilesi Dağıtıldı

Berlin, 25 (A.A.) — "Tebliğ": Daha evvel bir hususî tebliğde bildirilmis olduğu gibi, denizaltılarımız, Afrikanın garbinde, İngiltereye gitmekte olan 12 vapurdan mürekkep bir gemi kafilesine hücum etmis ve destroyerler tarafından kuvvetle himaye altında bulunmasına rağmen bu kafile batırılmıştır. Yalnız bir küçük vapur kacabilmistir. Ceman 78.000 tonilâto hacminde 11 vapur batırılmıştır.

Bir ayda 75 gemi

Berlin, 25 (A.A.) — Eylûl ayı zarfında Alman denizaltıları 75 İngiliz vapuru batırmışlardır. Bu gemilerin hamule yekûnu 73.000 vagona muadil bulunmaktadır.

Bulgaristanda Alman Kıtaları Hareket Halinde İmiş

Moskova, 25 (A.A.) — Moskova radyosu, Bulgaristanın Almanlar tarafından tam işgalinin fazla gecikmiyeceğini ve bütün Bulgaristanda ehemmiyetli Alman kıtaatının harekâta geçtiğini bildirmektedir

İngilizler Fransız Somalisine Girdi

Londra, 25 (A.A.) — Daily Mail'in öğrendiğine göre, Cibuti radyosu İngiliz kıtalarının Fransız somalisi hududuna girmiş olduklarını bildirmiştir.

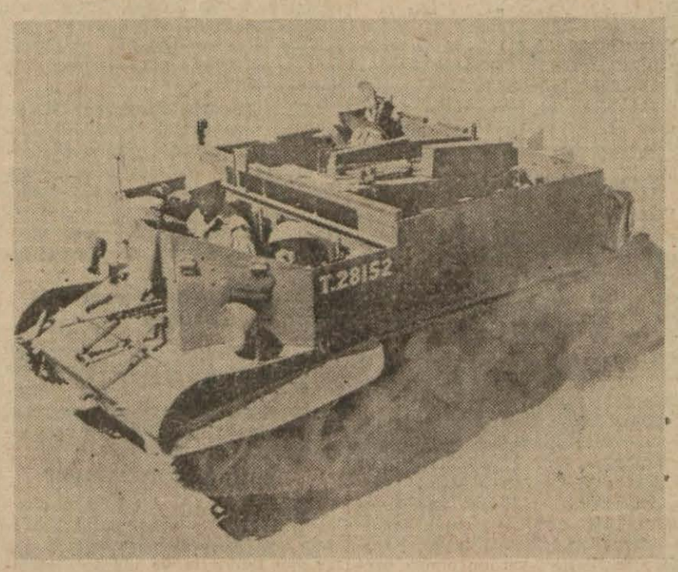

Simalî Afrikada faaliyette bulunan İngiliz tankı

MEKTUP

DİKTATÖR OLSAYDIM!

Yazan: Nasuhi BAYDAR

Van zelzelesi ile Fener yangınına dair birkaç dost görüşüyorduk. Aramızdan biri: "Diktatör olsaydım!„ dedi, "bu memleketi harabeden zelzelelerle yangınlarm önüne geçerdim.„

Gülümseyişlerimizde inanmazlık sezmiş olacak ki, ciddiyetle izah etti:

— Herhangi şiddetlice sarsıntıda neden yüzlerce köy evi yıkılıp binlerce kişi telef oluyor? Çünkü, bu evlerin divarları topraktan, damları topraktandır. Çıktığı yerde söndürülmesi kabil ufacık bir ateş, rüzgâr altında mangaldaki kömürleri bir kıvılcımın tutuşturduğu gibi, bütün bir mahalleyi, bütün bir semti niçin birdenbire kor haline getiriyor? Çünkü, bu mahallelerde, bu semtlerde binalar ahşap ve sık inşa edilmiştir.„

Bu bildiğimiz şeyleri tekrarlamakla nereye varmak istediğini anlıyamadığımızdan tasalanmış olacak ki, bu sefer hiddetle, devam etti: "Diktatör olsaydım, köylere kesme taşla kiremidi ve kasabalara tuğla ile çimentoyu zorla sokardım. Artık kerpiç yok; lov taşı ile döğülen dam yok; tahtadan ev yok, derdim, ve vadilerle ovaları hayalimdeki köylerle süsler, kasabalarla şehirlerde mahalleleri nesilden nesile kalan yanmaz yapılarla kurardım.„

— Neron! Deli Petro!

Arkadaşlardan birinin bu ihtarı diğerini çileden çıkaracak yerde yumuşattı:

"Hayır! Ben dar yolları genişletmek için payitaht yakacak, şehirler meydana getirmek için bataklıklarda insanlar öldürecek değilim. Tehlike anında Roma senatosunun seçtiği ilk diktatörlerin iyi niyete dayanan hudutsuz salâhiyetini kullanacak ve yurttaşın kendi kendine yapamadığını ona ben yaptıracağım!„ dedi.

Bu mevzuda haylı konuştuk ve şunda karar kıldık: Her diktatör işe iyi niyetle başlar ve faaliyet ve arzularında mukavemete rastladıkça şiddet yoluna sapar. Cemiyet lehinde yapamadığı veya tahakkuk ettirilemediğini görerek üzüldüğü şeylere "diktatör olsaydım!„ diye esef edenlere gelince bunlar marazın asıl sebeplerini araştırıp bulmak ve tedavi şekillerini göstermekle üzerlerine düşen vazifeyi yapmış olurlar. İşte, hep birden hükmetmiyor muyuz ki zelzele ve yangın gibi âfetlerden de irfan ve refah seviyesi yükseldiği nisbette kurtulacağız

NAPOLÉON

Tefrika No. 70

Napoleon Elbe Adasına Götüreceği 400 Kişiyi Seçmekte Güçlük Çekiyordu

Fakat Nafile. Bulmaktan ümidini kesince, onun bildiği son adresine şu satırları yazıyor:

"— Mari... Sizi harekete getiren duygular, beni fevkalâde mütehassis etti. Bu güzel duygular, sizin güzel ruhunuza, iyi kalbinize ne kadar lâyık. Beni düşünüp üzülmeyin. Haz duyun. Benden asla şüphe etmeyin!,,

İmparator, tekrar kavuşmuş olduğu o derunî sükûnet içinde, yeni bir kuvvet membaı buluyor. Elinde bir ada kalıyor ya? Orada tekrar faaliyete geçemez mi? Elbe adası hakkında bir eser bulduruyor ve orası hakkında malûmat ediniyor. Bu tetkikat neticesinde de:

"— Güzel diyor, havası sağlammış, ahalisi mükemmelmiş. Orada pek sıkıntı çekmem!,,

Sonra beraber götüreceği 400 adamı seçiyor. Bu iş biraz müşkül oluyor. Çünkü bütün askerleri, ona refakat etmek istiyorlar. Hattâ içlerinden bir çokları, çoluklarını, çocuklarını bile bırakmıya razı oluyorlar. Napoleon'a, tâ Mısırdan Moskovaya kadar tam 60 muharebede kendisini kahramanca bir sadakatle takip etmiş olan bu adamlardan ayrılmak, veya onlardan bir kısmını, diğerlerine tercih etmek çok acı, ve çok zor geliyor.

Fakat bu güçlük de onu bedbin demiyor. Hattâ o sırada, saray nazırına, son muharebelerde kendisini ölümlerden korumuş olan cenabı haktan bahsederek diyor ki:

"— Ben sadece ümitsiz kaldığım için ölümü ihtiyar edecek olursam, bu bir denaat sayılır. İntihar ise, ne benim prensiplerime uyar, ne de yeryüzünde tutmuş bulunduğum mevkie yaraşır. Hem lâf aramızda, yaşıyan bir ahmak, ölmüş bir imparatora müreccahtır!,,

Nihayet bütün kanunî muameleler tamamlanıyor. İmparatoru Elbe adasına kadar götürmek üzere, müttefikleri tarafından tayin olunan dört komiser de geliyor. Hareket kararı veriliyor. İmparator, bütün bu olup bitenleri karısına gayet basit bir lisanla bildiriyor, ve mektubunu şu cümlelerle bitiriyor:

"— Allaha ısmarladık Luizciğim. Kocanın cesaretine, sükûnetine, ve dostluğuna daima güvenebilirsin. Küçük Krala bir öpücük!,,

İmparator balkonda görününce, askerler:

"— Yaşasın imparator!,, diye bağırıyorlar. O zaman imparator, biraz ilerliyerek onlara şu sözleri söylüyor:

"— Kıymetli askerlerim... Sizlere veda ederim. Tam yirmi yıl ben sizleri daima, şeref ve zafer yolu üzerinde gördüm. Benim feyiz ve ikbal günlerimde olduğu gibi, son günlerimde de saadet ve sadakatin birer nümunesi olmaktan geri kalmadınız. Sizler gibi adamlar olduktan sonra, bizim davamız kaybolmazdı Fakat işin içine dahili harp karıştı Ve ben, şahsi menfaatlerimi vatanın menfaatlerine tercih etmedim. Gidiyorum.

"Sizler, ey benim dostlarım, Fransaya hizmet etmekte berdevam olunuz. Benim yegâne düşüncem, onun saadeti idi. Emellerimin hedefi, yine ve daima o olacaktır. Benim tecellime, asla acımayınız. Şayet ben, metrûk bir halde yaşamaya karar verdimse bu, yine sizin şan ve şerefinize hizmet etmek içindir. Birlikte kazandığımız zaferlerin tarihini yazmak istiyorum. Allaha ısmarladık evlâtlarım. Hepinizi ayrı ayrı, birer birer bağrıma basmak isterdim. Buna imkân yok. Bu itibarla, hepiniz namına, hiç olmazsa bayrağımızı öpeyim. Bir kere daha allaha ısmarladık eski yoldaşlarım: Bu son busem, kalplerinize girsin!,,

O zaman, bir General ona bayrağı uzatıyor. O, evvelâ zabiti kucaklıyor. Sonra dudaklarını şanlı kumaşa dokunduruyor ve tekrarlıyor:

"— Allaha ısmarladık sana da!...,,

Askerleri onun ardından hıçkıra hıçkıra ağlıyorlar: Çünkü Napoleon, onların babaları kadar sevdikleri insandır.

Napoleonun askerlerine söylediği son sözlerde, rikkat verici manalar yoktu. Bilâkis, İmparator, orada, tıpkı bir ordu baş kumandanı gibi konuşmuştu. Hele, bayrağı öpüşü, o kadar heyecan verici bir hareket olmuştu ki... Hiç şüphe yok ki, bu hareketi yapmak, Napoleonun içinden gelmişti: Fakat, o, bu hareketi yapmakla askerlerine, nesillerden nesillere anlatılacak bir unutulmaz hatıra bırakmıştı.

Ne tuhaftır ki, Napoleon, askerlerinden bu suretle ayrılışından pek az sonra, ahalinin tecavüzüne maruz kaldı. Ve eski askerlerinin hıçkırıklarından sonra, halkın yuhalarını dinledi. Arabasını görenler içinde:

"— Kahrolsun müstebit!,, hattâ:

"— Kahrolsun namussuz serseri!,, diye barbar bağıranlar vardı

(Devamı var)

RADYO

BUGUNKU PROGRAM

7.30 Program
7.33 Müzik (Pl.)
7.45 Haberler
8.00 Müzik (Pl.)
8.30 Evin saati
O
12.30 Saat ayarı
12.33 Şarkılar
12.45 Haberler
13.00 Türküler
13.30 Müzik (Pl.)
O
18.00 Program
18.03 Konuşma
18.40 Kuartet
19.00 İktisat saati
19.15 Kuartet
19.30 Haberler
19.45 Eski eserler
20.15 Radyo gazetesi
20.45 Şarkılar
21.00 Ziraat takvimi
21.10 Temsil
22.00 Orkestra
22.30 Haberler
22.45 Orkestra
23.00 Kapanış

Suraski Beraet Etti

Yeniden 8 Muhtekir Adliyeye Verildi

Muvazaa yoliyle perakendeci teşkilâtı kurarak ihtikâr yapmak, Alman menşeli malı İngiliz malı olarak satmak ve 744 kuruşa satılması lâzımgelen kumaşı yüzde yirmi kârla 1630 kuruşa vermek suçlarından dolayı adliyeye verilen Suraski müessesesi hakkındaki davaya dün Asliye İkinci ceza mahkemesinde bakılmıştır.

Şahit olarak dinlenilen mürakabe teşkilâtı memurlarından Vedat Sirmen bu müesseseden kumaş almaya gittiklerini ve kendilerine Alman menşeli kumaşın İngiliz malı diye satılmaya çalışıldığı ve bunun üzerine Ticaret Vekâleti müfettişleriyle beraber tetkikata giriştiklerini anlatmıştır.

Bu izahata göre, Suraski müessesesi vazolunan kayıtlardan kurtulmak için 40 bin liralık kumaşı muvazaa yoliyle ve usulsüz faturalarla o zamana kadar ticaret yapmıyan Mihal Suaski'ye devretmiştir

İddia makamı gerek Mihal Suraskinin ve gerkese müessese müdürü Sayo Moskoviç'in hareketlerini milli korunma ve Türk ceza kanununun muhtelif maddelerine aykırı görmüş ve tecziyelerini istemiştir. Mahkeme Mihal Suraskinin beraaetine, Sayo Moskoviçin 4 gün hapse konulmasına ve 40 lira para cezası alınmasına karar vermiş ve bu hapis cezasını tecil etmiştir.

★ Galatada Haraççı sokakta iki numarada yazı makineleri ticareti yapan Pirenislâki'nin ihtikâr yaptığı anlaşılmış ve adliyeye teslim edilmiştir. Dün yapılan duruşma neticesinde suçlu ikinci asliye ceza mahkemesince tevkif edilmiştir.

Yeniden mahkemeye verilenler

Dün fiyat mürakabe komisyonu yedi muhtekirin müddeiumumiliğe verilmesini kararlaştırmıştır. Makarnacı Yorgi Karamanos, Fincancılarda manifaturacı Abdülvehap Tatarî mal sakladıklarından, Mahmutpaşada Işhak Şamanto ve Kapalıçarşıda Tekeler sokağında Nesim Bahar yüksek fiyatla basma ve jorjet sattıklarından, Beşiktaşta Tramvay caddesinde Tubafiyeci Bedros makarada ihtikâr yaptığından Nişantaşında Teşvikiye caddesinde 145 numarada Fevzi tereyağını pahalıya sattığından, Heybeli adada Şafak gazinosu sahibi listede yazılı fiyatlardan fazlasına içki ve yiyecek sattığından adliyeye verilmişlerdir.

Trakyada Dokumacılık Kursları

Edirne, (TAN) — Trakyanın muhtelif yerlerinde dokumacılık kursları açılmıştır. Açılan kurslardan Hasköydekine 17, Paşa Yiğit köyündekine 13, Subaşıdakine 55, Bayramlı ve Kordibektekilere 20 şer, Sarıcaalî kursuna da 33 kadın iştirak etmiştir. Kurslarda talebeye yün yıkaması, ağartması, tarama usulleri de gösterilmiştir. Malkarada da yakında bir kurs açılacaktır.

İlk derse yetişmeye çalışan mektepliler

İhtikâr Mücadelesi İçin Yeniden Tedbirler Alınıyor

Dün Vilâyette Valinin Riyasetinde Bir Toplantı Yapıldı, İdarî Kararlar Verildi

Dün sabah vilâyette mühim bir toplantı yapılmıştır. Valinin riyasetinde yapılan bu toplantıya şehrimizde bulunan iaşe umum müdürü ile şehrimiz iaşe müdürü, kaymakamlar, emniyet müdürü hazır bulunmuşlardır. Ilk olarak söz alan vali ve belediye reisi Dr. Lûtfi Kırdar ihtikârla mücadele işinin geçirmiş olduğu safhaları, karşılaşılan müşkilâtı, halkın kolaylıkla mürakabeye iştirakinin temini için alınan tedbirleri izah etmiş, halk şikâyetlerinin muhtelif cephelerini bildirmiştir. İhtikârla mücadele işinin daha sıkı ve daha pratik bir şekilde tatbiki için icap eden tedbirlerin ne olacağını toplantıda bulunanlardan sormuş, kendi noktai nazarını da ilâve etmiştir. Fiyat mürakabe komisyonunun fiyatlarını tesbit ettiği 400 kalem eşyanın, gıda maddelerinin, teshin maddelerinin zabıta ve mürakabe heyeti tarafından nasıl kontrol edildiğini anlatmış, kontrolün muhakkak surette takviyesi lüzumunu bildirmiştir. Üsküdarda ihdas edilen 2 kişilik mürakabe heyetinin vazifeye başladığını, Beyoğlunda da böyle bir servisin kurulacağını söyliyen vali, mahkemeye intikal eden ihtikâr davalarının süratle neticelendirilmesi için tesebbüslere girişileceğini de kaydetmiş, kaymakamların kontrol işleriyl azami surette meşgul olmaları tavsiyesinde bulunmuştur.

Toplantıda un kaçakçılığına meydan verilmemesi için bazı tedbirler alınmış, gıda maddelerinin teftişlerine ehemmiyet verilmesine, zabıta memurlarının kontrol teşkilâtı ile elbirliği etmesine karar verilmiş, idarî bazı tedbirler ittihaz edilmiştir

Perakendecilik yapan toptancılar

Anadoludan mal almak üzere şehrimize bir çok tüccar gelmektedir. Her sene bu mevsimde İstanbul piyasası Anadoluya külliyetli mal sevkederdi. Bu sene gelen Anadolu tüccarları toptancı mağazalarında mal bulamadıklarını ve ancak perakende halinde mal bulabildiklerini söylemek tedirler. Bu tüccarların anlattıklarına gören toptancılar, her aranılan malın kalmadığını söylemekte ve ellerindeki malları saklamaktadırlar. Fiyatların perakende satışlar için çok müsait olmasını fırsat bilen toptancılar, perakendeci gibi satışlarla daha ziyade kâr teminine çalışmaktadırlar. Anadolu tüccarları bir çok masraflar yaparak şehrimize geldikleri halde istedikleri malları alamamaktadırlar. Toptancıların perakendecilik yapıp yapamıyacakları hakkında mürakabe komisyonunca bir karar verilmesi beklenmektedir.

Kaşar peyniri narhı

Kaşer peynirlerinin azamî fiyatı hakkında yapılan itirazlar mürakabe komisyonunca tetkik edilmiş, fakat bu itirazlar yersiz görülmüştür. Yalnız kaşerlerin Balkan kaşeri âyârında bir de ekstra ekstra kalitesi bulunduğu görülmüştür. Bu kaliteden on iki mandradan nümuneler getirtilmiş ve evsafı tesbit olunmuştur. Bu kaşerlerin toptan kilosu 120 kuruş ve perakende kilosu 145 kuruştan satılması kabul olunmuştur.

Orta Mektep ve Liselerde Dün Dersler Başladı

Dün sabahtan itibaren bütün liselerle orta okullar ve orta tedrisat derecesindeki sanat okullarında derslere başlanmıştır. Talebe yeni ders yılına başlarken Maarif Vekilinin kendilerine hitap eden yazısını ilk derse giren öğretmenden dinlemiş ve öğretmenlerine, Vekilin işaret ettiği şekilde derslerine çalışacaklarını bildirmişlerdir.

Bu sene okutulacak kitaplar tamamen hazırlandığı için bir çok talebe evvelce aldıkları ders kitaplarını mektebe götürmüşlerdir. Öğretmenler talebeye yardımcı kitap listeleri vermiş, tutacakları defterlerde iktisat yapmalarını bildirmişlerdir Dün, tramvay idaresi bazı hatlarda fazla araba işletmiştir. Tren ve vapurla gelen talebeler de mekteplerine tam vaktinde yetişebilmişlerdir.

Maarif Vekâleti mekteplere gönderdiği mühim bir tamimde, temizlik işleriyle okul müdürlerinin ehemmiyetle meşgul olmaları, kız okullarında temizlik işleriyle meşgul olmak üzere talebe arasında teşkilât yapılmasını kantinlerde satılacak yiyecek maddelerinin sıhhî ve ucuz olmasının da göz önünde bulundurulmasını bildirmiştir. Ayrıca, talebenin ders âletlerinden ve kütüphanelerden azamî surette istifade edebilmeleri için icabında idare odalarından fedakârlık yapılması ve okulların en müsait yerlerinin atölye, kütüphane ve lâboratuvar haline konulması da işaret edilmektedir. Maarif Vekâleti bu sene ilk derse geç kalan talebenin diğer derslere alınmamasının doğru olmadığını da bildirmiş, geç kalan talebenin mutlaka okul idaresinden alacakları puslalarla sınıfa kabulünü istemiştir. Bu tamimde bilhassa mekteplerdeki talebe teşekküllerinin bir formalite halinde kaldığı bildirilerek bunun önüne geçilmesi istenmekte ve talebenin okul harici hayatının mektep hayatiyle müvazi gitmesinin muhakkak surette temini lüzumu kaydedilmektedir. Talebe teşekküllerinin mürakabe vazifesi öğretmenlere tevzi edilmiştir

Taksim Lisesinin orta kısmı Şişlide bir şube açmıştır. Pazartesi gününden itibaren yeni orta okulda tedrisata başlanacaktır.

GÜNÜN MESELESİ

Sanatkârların İmtihanları Meselesi

Yazan: Naci Sadullah

Dün tesadüfen öğrendim ki, tanınmış sanatkârların, esnaf cemiyetinde mektep çocukları gibi imtihana çekilmelerinde "Kimkimi imtihan ediyor?,, Başlıklı yazımın biraz sert kaçan ithamına maruz kalan İstanbul belediyesinin hiç bir sun'u taksiri yoktur. Hattâ bilâkis, bu garip imtihan karşısında bizden az hayret duymıyan İstanbul belediyesi de, bizi düşündüren ayni suallere cevap aramaktadır.

Şu halde imtihanı kim, yahut kimler yapıyor? Bu suali belediyeden soruyorsunuz:

"— Bizim malûmatımız yok, böyle bir imtihan açmak lüzumunu belki zabıta duymuştur!,, diyorlar.

Ayni suali zabıtadan soruyorsunuz:

"— Bizim malûmatımız yok, böyle bir imtihan açmak lüzumunu, belki belediyenin iktisat müdüriyeti duymuştur!" diyorlar.

Ayni suali, belediyenin iktisat müdüriyetinden soruyorsunuz:

"— Bize böyle bir imtihan açıldığını Esnaf cemiyetinden haber verdiler: İmtihanı açma kararının kimin tarafın verildiğini bilmiyoruz!,, diyorlar. Ve bütün bu cevapların yekûnundan anlıyorsunuz ki, memleketin en maruf, en kıymetli sanatkârlarını ayağına çağıran yüksek cesaretli müessese, "Esnaf cemiyeti,, dir.

Halbuki "Esnaf cemiyeti" nin sanatla ilgisi, bütçesinde bir konservatuvara, bir tiyatroya fasıl açan belediye kadar bile değildir. Ve kaldı ki, biz, böyle bir imtihanı açmak salâhiyetinin, belediyede bile mevcut bulunmadığını iddia etmiştik.

Musiki sanatına "Esnaf cemiyeti,, nin vaz'iyed etmesi ise, alaturka musiki sanatının bugünkü gibi başı boş kalmasından bile acıklı bir âkıbettir.

Bilmem bir "Esnaf cemiyeti,, nde yapılan, ve öksüz bir sanatın kansız suratında bir arabacı şamarı gibi şaklıyan bu acaip ve cesurane imtihana müdahale edecek bir makam yok mudur?

Eğer ortaya böyle bir makam çıkmazsa, imtihana çekilecek sanatkârlar, "Esnaf cemiyeti,ı ndeki imtihan masası karşısında... tiz perdeden okumak hakkına sahiptirler.

TAKVİM — RAMAZAN 1

CUMA

İmsâk S. D.	Öğle S. D.	İkindi S. D.	İftar S. D.	Yatsı S. D.
4,13	12,06	15,28	18,02	19,33

En güzel içtimaî yardımlardan biri olan Fitrenizi verecek bir yer aramayınız. Umumi emniyet ve istiklâl için çalışan başımızda Türk Hava Kurumu var.

GECE GELEN HABERLER

Finler Sulh Yapmıyor

İngiliz Notasına Dair Yapılan Tefsirler

Helsinki, 25 (A.A.) — Fin ajansının öğrendiğine göre, Finlanda Hariciye Nezareti, bir yabancı diplomat vasıtasiyle, Fin - Sovyet harbi karşısında İngilterenin hattı hareketi hakkındaki Britanya notasını almıştır. Fin hükûmetine bildirilen metnin, Reuter'in neşrettiği ve Londra radyosuun yaydığı habere tetabuk eylemediği görülmüştür. Bu hususta pek yakında bir resmi tebliğ neşrolunacaktır.

Salâhiyettar Fin mahfillerinde, bu İngiliz teşebbüsü Finlandaya karşı bir aydanberidir yapılan sulh taarruzunun bir devamı olarak telâkki edilmektedir. Hatırlardadır ki, Finlandaya karşı bu sulh taarruzu, Viipurinin sukutundan sonra Finlandanın bir sulh yapmıya hazır olduğu hakkındaki şayialarla başlamıştır.

Halbuki Finlanda, hiçbir zaman böyle bir sulh aramamış ve bütün bu teklifleri reddeylemiştir. Filhakika, ayni Fin mahfillerinde belirtildiği gibi, kendisine karşı hiçbir itimat beslenmiyen bir hükûmetle bir muahede imzalanamaz ve bugünkü harbin gayesi de esasen bu hükûmeti ortadan kaldırmaktır.

Tasarruf Bonoları Satışa Çıkarıldı

Ankara, 25 (TAN) — Millet Meclisinde müzakere ve kabul edilen 25 milyon liralık tasarruf bonolarının ikinci kısmına ait kanun bugün resmi gazetede neşredilmiş ve yeni bonolar bugünden itibaren satışa çıkarılmıştır.

Garbî Fransız Afrikasına Giden Amerikan Heyeti

Vaşington, 25 (A.A.) — İyi malûmat alan mahfillerde beyan olunduğuna göre Amerika Hariciye Nezaretinin üç memuru de Gaulle'ün idaresi altında bulunan garbî Fransız Afrikasına gitmek üzere yola çıkmış bulunuyor. Bu seyahatin hedefi ticaret ve münakale imkânları hakkında yerinde tetkikat yapmak olduğu ilâve edilmektedir.

İzmitte Bir Cinayet

İzmit, 2 (TAN) — Kâğıt fabrikasında çalışmakta olan Hasan oğlu Mustafa isminde bir genç sebzeci Halil İbrahimle kadın yüzünden kavga etmiş ve bıçaklıyarak öldürmüştür. Katil tevkif olunmuştur.

Bingaziye Bir Hava Akını

Liman Tesisatı ve Gemiler Bombalandı

Kahire, 25 (A.A.) — İmparatorluk hava kuvvetleri umumî karargâhının tebliği: İngiliz ağır bombardıman tayyareleri 23-24 Eylûl gecesi Bingazi ve Trablus şehirleri üzerinde yeniden muvaffakıyetli hava akınları yapmışlardır. Bingazide liman tesisatına ve gemilere taarruz edilmiştir Haricî rıhtıma bağlı bir gemi tam isabetle berhava edilmiş, geminin enkazı uzak mesafelere kadar uçmuştur. Büyük sarnıçlı bir petrol vagonu tam isabet ile yanmış, diğer bir çok sarnıçlı vagonlar da tahrip edilmiştir. Bunlardan bir çokları birbirleriyle müsademe etmişler ve diğerleri de yoldan çıkmıştır.

Rusyaya Yardım

(Başı 1 incide)

velesi,, nin "müttefikler meclisi,, tarafından tasdiki hakkında mütalâalar yürütmektedir. Times gazetesi bu meclisi yeniden kurulacak olan Avrupanın bir nüvesi olarak tavsif etmektedir. Bu gazete şunları ilâve ediyor:

"Kurbanlarını, mütecavize karşı müştereken mukavemet etmek ve yeni bir harbin önüne geçmek azmiyle birleştirmiş olan Hitler harbe ve iş birliğine müstenit yeni bir Avrupa nizamının temellerini atmış oluyor. Çünkü bu muharebeden sonra Avrupanın yeniden kurulması işi bir nevi beynelmilel mahiyet arzedecektir. Bu yeniden kurulma işiyle meşgul olmak üzere beynelmilel bir teşekkül vücude getirmenin artık zamanı gelmiştir.,,

Daily Telegraph diyor ki:

"Maiski'nin konferansta bulunmasını Avrupanın istikbali ve harp yüzünden harap olanbu kıtanın iktisadi kalkınması hakkında yapılan konuşmalarda mesut ve mühim bir merhale olarak selâmlamalıdır.,,

Manchester Guardian şöyle yazıyor:

"Rusya, yalnız harbin sevk ve idaresi için değil, sulh için de müttefikler tarafından yapılan plânlarda ve hazırlıklarda tam bir hak sahibi, mesul bir ortak olarak yer almış bulunuyor.,,

Sabık Şah Amerikaya Gidecek

(Başı 1 incide)

mak üzere Benderabbasa gelmiştir. İran hükûmeti sabık Şahın hareketini kolaylaştırmak üzere Vaşingtondaki İran elçisinden, Şahın Birleşik Amerika veya cenubi Amerikaya girebilmesi için müsaade alınmasını talep eylemiştir.

Sabık Şah, tasarrufunda bulunan arazîyi millete hibe etmiştir. Sabık Şahın yabancı memleketler bankalarındaki mevduatına ait vesaik gayri mevcut addedilmektedir.

Yeni Şahın teberrüü

Tahranı 25 (A.A.) — "Pars": Şehinşah, İran milletine bir kaç milyon lira vermiştir. Bu para ile hastahaneler, su yolları yapılacak, hastalıklara karşı mücadele edilecek, ilâçlar dağıtılacak ve doktorlara, âlimlere mükâfatlar verilecektir.

İrandaki İtalyanlar

Roma, 25 (A.A.) — Popolo di Roma'nın öğrendiğine göre Tahrandaki İtalyan elçiliğinin 20 memur ile Irandaki bulunan 300 İtalyan tebeası İran-Türk hududuna gelmiştir. Basra körfezinde bulunan İtalyan vapurlarına ait 80 bahriyeli de başka bir kafile ile Türk hududuna gelecektir.

Amerikan Kongresine Bir Teklif

(Başı 1 incide)

Nevyork, 25 (A.A.) — Amerikada büyük nüfuzu olan "Hürriyet uğrunda mücadele,, adındaki müdahaleci teşkilât, bitaraflık kanununun kaldırılması için bütün Amerikada bir mücadele açacağını bildirmiştir.

Amiral Stark'a göre

Vaşington, 25 (A.A.) — Mebusan Maliye Encümeni âzasından bazılarının ifadesine göre, Amerika deniz harekâtı reisi Stark dün Encümende yaptığı beyanatta Amerika donanmasının "Görünce ateş etmek,, siyasetinin İngiltereye giden deniz yollarında vapurların serbestçe seyrüsefer etmesine kâfi gelemiyeceğini söylemiştir.

İsimlerinin gazetelerde zikredilmesine müsaade etmemiş olan Encümen âzasına göre, Amiral bu iddiasını tevsik için gemi zayiatı hakkında rakamlar vermiş ve ticaret gemisi zayiatını telâfi etmek ve ayni zamanda denizaltı tehlikesini izale hususunda İngiltereye yardım olmak üzere korvet ve diğer denizaltı muhripleri inşa eylemek için daha başka masrafların zaruri olduğunu beyan etmiştir

Sovyet Tebliği

(Başı 1 incide)

Cephelerde son vaziyet

Londra, 25 (A.A.) — "Reuter,, Almanlar; Kırıma karşı yaptıkları taarruzda, methali çok dar olan berzahı zorlamıya çalışmaktadırlar. Ve berzahı zaptetmedikleri takdirde, şimdi taarruza iştirak ettikleri söylenen dört fırkadan fazla asker kullanmaları az muhtemeldir.

Almanların, berzahın daha şarkında bir taarruza teşebbüs etmeleri ihtimali vardır. O kısımda saha son derece dar olup, üzerine kolayca köprüler kurmak imkânı vardır.

Taarruz söylendiğine göre, Dnyeperin şark kısmı istikametinde yapılmaktadır. Cephenin bütün boyunca şiddetli muharebeler olduğunu teyit eden haberler gelmiştir.

Murmansk mıntakasında ve Finlanda hududunun diğer taraflarındaki Alman taarruzları karşılanmıştır. Ve Rusların merkez bölgesinde müteaddit mevzii ve mukabil taarruzlarda bulundukları zannedilmektedir.

Kerson'daki muharebeler

Moskova, 25 (A.A.) — Odesa cephesinde faaliyet yine artmıştır. Sovyetlerin elinde bulunan "N,, istikametinde Kerson civarında şiddetli muharebeler cereyan etmektedir. Düşman bu cepheye yeniden takviye kıtaları göndermiş ise de, Sovyetler bu kıtaları kanlı bir muharebeden sonra geri püskürtmüşlerdir. Tank tuzaklarının içinde düşman 1500 ölü bırakmıştır.

"N,, noktasında Sovyetler Alman müdafaa mevzilerini işgal etmişlerdir. Düşman zayiata bakmıyarak arka arkaya yaptığı taarruzlar neticesinde ilk defa müdafaa hatlarını yarmıya muvaffak olmuş ise de, Sovyetler ihtiyat kuvvetlerini muharebeye sokarak Almanları geri püskürtmüşlerdir.

Moskova üzerinde

Moskova, 25 (A.A.) — 24 Eylûl gecesi bir Alman tayyare teşekkülü Moskova üzerine bir akın yapmıya teşebbüs etmiştir. Hava dafi topçusunun ateşi ve gece avtayyareleri düşman tayyarelerinin şehre vasıl olmasına mâni olmuşlardır.

Leningrat dayanıyor

Londra, 25 (A.A.) — Moskova radyosu bildiriyor: Leningrat cephesinin cenubu garbi bölgesinde, Almanlar dün tanklarla ve piyade kıtalariyle şiddetli bir taarruza geçmişlerdir. Az miktarda tank ilk Sovyet hatlarına girmiye muvaffak olmuşsa da Sovyet tanklariyle karşılaşarak, ağır zayiat verdikten sonra hareket mevzilerine çekilmek mecburiyetinde kalmışlardır.

★

Londra, 25 (A.A.) — Leningrat mütecavize karşı kahramanca mukavemete ve şehir halkı da elektrik ve sudan mahrum kalmış olmakla beraber faaliyete devam etmektedir. Almanlar bu mıntakada ancak pek ağır ilerliyebildiklerini itiraf ediyorlar. Alman askeri münekkitleri, Leningrat muharebesinin bir an evvel bitirilmesi lüzumunu kabul ediyorlar. Bunun sebebi yalnız kışın yaklaşmakta olması değil, ayni zamanda fazlasiyle yıpranmış olan merkez ve cenup ordularını takviye etmek zaruretidir.

Filhakika, Sovyetlerin Londra Büyük Elçisi Maiski'nin de dün Amerika ticaret odasında söylediği gibi, Almanlar şark cephesinde şimdiye kadar ölü, yaralı ve esir olarak hiç değilse 3 milyon kişi kaybetmişlerdir.

Sovyetler, radyo ile mühimmat depolarını yakıyorlar

Zürich, 25 (A.A.) — Milânoda çıkan "Popolo d'Italia,, gazetesinin Sovyet cephesindeki muhabiri yazıyor:

Ruslar radyo vasıtasiyle büyük mühimmat depolarını berhava edebiliyorlar. Bir Alman subayının bana söylediğine göre kızıl ordu hergün fasılalarla gizli infilâk depolarını berhava etmek ve bu suretle düşmanlarına insanca büyük telefat verdirmektedir.

★

Moskova, 25 (A.A.) — Sovyet deniz tayyareleri, Alman - Rus muharebesinin bidayetindenberi Baltık denizinde 50 Alman vapuru batırmışlardır.

Profesör Mebuslar

(Başı 1 incide)

san Saka (Trabzon), Atıf Akgüç (Bursa), Şevket Raşit Hatipoğlu (Afyon), Hazım Atıf Kuyucak (Zonguldak), Naim Hazım Onat (Konya), Şemsettin Günaltay (Sivas), Sadri Ertem (Kütahya), Salâhattin Yargı (Kocaeli).

Hususi surette aldığım malûmata göre, bu zevattan çoğu mebusluğu tercih etmektedirler.

Vindsor Dükü Hull İle Görüştü

Vaşington, 25 (A.A.) — Dük de Windsor bugün Birleşik Amerika Hariciye Nazırı Cordell Hull ile beynelmilel vaziyetin tetkikine inhisar eden on beş dakikalık bir mülâkat yapmıştır.

Mülâkatı müteakip matbuat erkânını kabul eden Dük, Büyük Britanyaya olan itimadını soran bir gazeteciye "mutlak surette,, cevabını vermiştir.

Bugün Dil Bayramı

(Başı 1 incide)

Halkevleri bu söylevi hoparlörlerle halka dinletecekler ve müteakiben her Halkevi, kendi programına göre bu bayramı kutlayacaktır

Türk Dil Kurumu, dokuzuncu yılını kutlarken, Türk dili üzerindeki çalışmalarına da hız vermiş bulunmaktadır.

Türk dili üzerine çalışmalar, dilimizin yabancı ve halkça anlaşılmaz sözlerden ve şekillerden temizlenmesi ve Türk dilinin bilim yoliyle incelenerek yeryüzü dilleri arasındaki yüksek ve değerli durumunun belirtilmesi vargıları üzerinde bir düziye ileriye götürülmektedir.

Dilimizde yabancı dillerin söz türetme ve söz birleştirme yolları günden güne ortadan kalkmakta ve öztürkçe söz yaratma yolları gittikçe daha işlek ve verimli olarak dil üzerinde kurtarıcı bir iz bırakmaktadır. Yabancı dil kaidelerinin kalkması, kendiliğinden birçok yabancı sözleri de dilin dışına attığı gibi, özdilimizin söz yaratma yollarının işletilmesi de ayrıca pek çok yabancı sözün yerine türkçe sözler konulmasına yol açmaktadır.

Bir yandan ilk ve orta öğretim ders kitaplarındaki terimlerin türkçeleştirilmesi yolundaki çalışmalar ileri götürülmekle beraber, bir yandan da yüksek öğretim terimlerinin hazırlanmasına çalışılarak bilim dilimizin özleştirilmesi younda uğraşılmakta, bir yandan da hukuk terimleri ve yasa sözleri türkçeleştirilmek yoliyle kanun dilimizin özleştirilmesi uğrunda çalışılmaktadır.

Dilimizde bugün canlı olarak yaşıyan ve kullanılan bütün sözleri, tarifleri ve kullanılış örnekleriye içinde toplıyacak bir Yeni Türk Sözlüğü hazırlanmakta olduğu gibi, gramerimiz üzerinde de lehçe gramerleri ve geçmişteki dil kanunları araştırılarak çalışmalar yapılmakta, imlâmızın tek bir yol üzerinde belli kanunlara bağlanması için de Yeni İmlâ Kılavuzu basılmaktadır.

Dilimiz üzerine yerli ve yabancı türlü eserler toplanmakta, bunlardan gerekli olanlar dilimize çevrilmekte, çalışma verimleriyle birlikte bu eserler de bastırılarak herkesin gözü önüne konulmaktadır.

Bu yıl içinde yeniden halk ağzından Söz Derleme Dergisinin ikinci cildiyle Divanü Lûgat-it-Türk tercümesinin üçüncü cildi ve tıpkı basım (yani faksimilesi), Eski Türk Yazıtlarının dördüncü cildi, Eski Uygur metinlerinden Prens Kalyanamkara ve Papamkara Hikâyesinin Uygurcası ile Huastuanift dua kitabı, Namık Kemal'in doğumunun yüzüncü yıldönümü dolayısiyle onun hayatı, eserleri ve tesiri üzerine bir araştırma, Odise Tercümesinin birinci cildi, Türk Dili Bibliyografyasının 1929 dan beriye olan ilk cildi. Türk Dili Belleteninin dört sayısı basılıp ortaya konulmuştur.

Söz Derleme Dergisinin üçüncü cildi ile Ali Şir Nevai'nin beş yüzüncü doğum yıldönümü dolayısiyle hazırlanan Muhakemet-ül-Lûgateyn'in metni ve bugünkü dile tercümesi, Türkçede Ekler - Kökler hakkında önemli bir araştırma, yeni imlâ kılavuzu ile Kutadgu - Biliğ'in üç nüshasının tıpkı basımları da basılmaktadır. Büyük Türk Lûgati'nin 3 üncü ve 4 üncü ciltleriyle Yakut Dili Sözlüğü ve Şeyhî Divanı tıpkı basımı da basılmevlerinde ileri götürülmektedir.

Bunlardan başka, Radlof'un dört ciltlik Türk Lehçeler Lûgati tercümesi ile Divanü Lûgat-it-Türk'ün endeksi, Tuhfetüz-zekiye ve Muin-ül-Mürit'in tıpkı basımları, Ekler Dergisi, Yeni Türk Sözlüğü Akat ve Eti dilleri Sözlükleri ile Türk - Sümer Dil Birliği hakkında önemli bir araştırma, Odise tercümesinin ikinci cildi de basıma hazırlanmaktadır

Alman Tebliği

(Başı 1 incide)

Alman radyosunun bildirildiğine göre, bir Alman tümeni Leningratta fabrikaların bulunduğu kasabayı, diğer bir tümen de şehrin bazı kasabalarını işgal etmiştir. Londraya göre, Leningrad radyosu dün geceki neşriyatında "Düşman kapımıza dayanmıştır.,, demiştir.

Ukrayna harbi neticeleniyor

Bern, 25 (A.A.) — Basler National Zeitung'un Berlin muhabiri, askeri Alman kaynaklarından aldığı malûmata istinaden Ukrayna harbinin sona ermek üzere olduğunu yazıyor ve şunu ilâve ediyor:

"Sovyetlerin ümitsiz gayretlerine ve harbe soktukları bütün ihtiyat kuvvetlerine rağmen, Rus mukavemeti ancak bir müddet daha devam edebilecektir. Hattâ Almanlar infisah alâmetlerinden bile bahsediyorlar. Maamafih alınan haberlerden Rusların en son gayretlerini de sarfetmekte oldukları ve ellerinde mevcut her nevi tankları, hafif, ağır ve nihayet 52 tonluk en ağır tankları da dalgalar halinde ileri sürdükleri anlaşılıyor.

Salâhiyetli Alman kaynaklarına göre, önümüzdeki haftalarda cereyan edecek muharebeler Rus harbinin kat'i neticesi üzerinde müessir olacak ve netice kış gelmeden alınacaktır.,,

Bir Şanghay haberine göre

Şanghay, 25 (A.A.) — Şanghaya gelen bir ecnabî öğretmenler grupu Sovyet kıtalarının Sibirya istikametine götürüldüklerini haber veriyorlar

Bir Amerikan öğretmeninin beyan ettiğine göre bu kıtaların Mançukuo hududunda yer alacakları tahmin edilmektedir.

T A N
ABONE BEDELİ
Türkiye — Ecnebi
1400 Kr. 1 sene 2800 Kr
750 „ 6 Ay 1500 „
400 „ 3 Ay 800 „
150 „ 1 Ay 300 „
Adres değiştirmek 25 kurustur

BUGÜN

Uzak Şarka Dair Haberler

Epeyce bir zamandanberi kendinden bahsettirmeyen Japonyaya ait iki haber gelmiştir:

Tokyo istihbarat bürosu şefi: Üçler paktının yıldönümüne tesadüf eden 27 Eylûl günü yalnız hükûmet tarafından tertip edilen tezahüratın yukubulaçağını, hususi içtimalara müsaade edilmiyeceğini ve bilhassa Nasyonalist partinin kararlaştırdığı mitingin menedildiğini bildirmiştir.

Japon hükûmetinin sözcüsü de dün: Mançuride Sovyet ve Japon kuvvetleri arasında bir çarpışma olduğu haberini tekzip etmiştir. Japonya ile cenubi Amerika arasındaki ticareti durdurmak için İngilterenin Amerika ile anlaştığı haberi hakkında da: Japonya ile Meksika ve bütün cenubi Amerika memleketleriyle arasındaki ticaretin normal bir surette devam ettiğini söylemiştir.

Son on gün içinde Vladivostoka yeniden Amerikan nakliye gemilerinin vardığı hakkında da bir haber gelmemiştir.

Fikrimizce bu hadiseler, Japonyanın Amerika ile anlaşmak üzere olduğunu göstermekten ziyade, İngilterenin, Amerikanın ve Sovyetlerin en sıkışık bir vaziyete gelmelerini bekliyerek vakit kazanmak ve hazırlanmak siyasetini takip ettiğini, müttefiklerin de Japonyayı harbe mecbur edecek mahiyette şiddetli tedbirler almaktan çekindiklerini göstermektedir.

Japonyanın harekete geçmesi, büyük mikyasta, Ukraynada ve Leningrat önünde cereyan eden muharebelerin neticesine bağlı görünmekteir

Amerikada:

Roosevelt, iki gün evvel gazetecileri toplantısında: Ticaret gemilerinin yakında teslih edileceğini, Amerika gemilerinin himayesi için her şeyin yapılacağını, bitaraflık kanununun tadili meselesinin ciddî bir surette tetkik edilmekte olduğunu bildirmişti.

Amerika siyasî mahafilinde: Bugünkü vaziyetin 1917 deki vaziyeti andırdığı ve Amerikanın geniş adımlarla harbe doğru yürüdüğü kanaati hâkimdir.

Rooseveltin bu yeni beyanatı infiratçıların şiddetli aksülâmellerine vesile teşkil etmiştir. Bazı âyan azası: Amerikayı harp uçurumunun kenarına yaklaştıran yeni bir tedbir almak üzere bulunan Rooseveltin kongrede şiddetli bir muhalefetle karşılanacağını, bitaraflık kanununun lâğvının harp demek olduğunu, kongrenin harp ilânı kararını vermiyeceğini söylemişlerdir.

Fakat mümessiller meclisinin harici ye encümeni reisi: 'Roosevelt'in programının teferruatını öğrenir öğrenmez, bu programın kabulü için bir kanun lâyihası arzedeceğim„ sözleriyle, bu teklifin meclis tarafından kabul edileceğini anlatmak istemiştir.

Ayandan Connally de ticaret gemilerinin teslihi teklifini kabule hazır olduğunu ve kongrenin de bunu kabul edeceğini zannettiğini söylemiştir.

Avrupada Açlık

Harp uzadıkça ve kış yaklaştıkça, Avrupada işgal altındaki memleketlerin gıda maddelerine ihtiyaçları bakımından vaziyetleri vahamet kesbetmektedir. Bu kış esnasında bu memleketlerdeki sivil halkın, gıdasızlıktan, soğuktan ve bunların zarurî neticesi olan hastalıklardan, harp sahasındaki zayiata muadil kurban vereceklerini tahmin edenler fazla mübalâğa etmiş olmuyorlar.

On beş, yirmi gün evvel Alman yarı resmi makamları: İşgal altındaki memleketlerdeki kıtlık vaziyetinin doğrudan doğruya İngiliz ablokasının neticesi olduğunu, İngiltere ve Amerikanın bu milletlerin imdatlarına koşmak suretiyle insaniyet hislerini göstermeleri lâzım geldiğini, Almanyanın bu hususta hiçbir taahhüdü olmadığını ve hiçbir mesuliyet kabul etmediğini billirmişlerdi.

Vaşingtondan gelen bir haberden de Amerikadan da böyle bir yardım bekleneniyeceği anlaşılmaktadır. Filhakika Hull, Âyan Hariciye Encümenine gönderdiği bir mektupta: İşgal edilen memleketler halkının iaşesini temin etmek mesuliyetinin doğrudan doğruya Almanyaya ait olduğunu beyan etmiştir. Hull'un bu mektubunun Avrupadaki küçük demokrasilere Amerikanın gıda maddeleri göndermesi projesi hakkındaki istimzaca cevap teşkil ettiği bildirilmektedir.

M. ANTEN

Devrim Üzerine Düşünmeler

Dil Bayramımız

Yazan: **Halil Nimetullah ÖZTÜRK**

Dil bir sosyetenin başlıca insanî varlığını gösteren büyük etke olduğundan topluluğun kendi varlığını bununla ortaya koyduğu, ve bütün gelişme ve ilerleme hareketlerinde bunun en ileride gelen bir kılavuz olduğu kendiliğinden gözükür. Çünkü sosyeteyi kuran fertlerin kendi aralarındaki "konuşma„ ve "anlaşma„ ihtiyaçlarından başka, topluluğu ilerletecek ve yüksel - tecek kültür ve ilim hareketleri de ancak bunun ile olur, ve bütün çevreye yayılma yolunu bununla tutar.

Büyük Türk devriminin tek amacı Türk dünyasını içinde bocaladığı eğreti "Osmanlılık„ tan kurtarıp, asıl kendi öz varlığı olan "Türklük„e kavuşturmaktır. Bunun için sosyeteyi meydana getiren bütün sosyal kurumları o vakite kadar içine girmiş oldukları yabancı kültürün baskının - dan kurtararak, onları ulusal kültürden yapma hareketine ön ayak olmuş, asıl üzerinde yürünecek doğru yolu göstermiştir. Nitekim Türk yurdu maddî alanda nasıl düşman baskınından "Millî Mücadele„ ile kurtarılarak kendi öz evlâtlarının eline geçtiyse, bunun gibi bu sefer mânevî alanda da yabancı kültür kurallarının baskını altına düşmüş olan (1) bütün sosyal kurumları da bu baskından kurtularak bütün çevreye yayılmaya başlamıştır.

Eski Osmanlılıkta dil o hayatın kendisi gibi eğreti, ve bir takım yabancı elemanlardan, yad kurallardan düzülmüş eğreti bir kurum halindeydi.

Nitekim dilin yapısını vücude getiren kelimelerin çoğu, hem de en çoğu nasıl yabancı elemanlardan örülmüş oluyor idiyse, bu kelimeleri bileştiren, dü - zenleyen kurallar da hep yabancı kültür kurallarından alınmış, ve böylece dil onu konuşan çevre içinde fertlerin yadırgadığı, birçok kelimelerini anlıyamadığı ve anlıyamıyacağı bir kurum olmuş oluyordu. O derecede ki, olusun asıl kendisi olan "halk„ - ve şimdi yeni nesil - bu dilden bir şey anlamaz? Yalnız "medrese„ okur yazarları, ve onlardan arta kalan kırıntıları öğrenmiş olanlar bu dili söylerler ve yazarlardı.

* * *

Halbuki "halk„ - ve şimdi yeni nesil - nasıl olsun kendisi; ve bozulmamış, katılmamış bir Türklüğü ruhunda taşıyor ise, konuşacağı ve onunla anlaşacağı dil de böyle bozulmamış, duru bir dil olmak gerekti. Bundan dolayı Türk varlığının ikiye bölünmesi gibi "milli birlik„ aykırı bir durum olan "Osmanlılık„ı nasıl Türk devrimi ortadan kaldırdıysa, dilde de bu ikiliği giderek milletin asıl kendi öz dili olan güzel "Türkçe„ yi bulmak ve yaymak hareketine önayak olmuştur.

Türk yurdunda kendi ulusal varlığının ne olduğunu düşünen, ve ruhunda millî duygunun verdiği ateş ile kendi öz varlığını aramak bulmak istiyen düşünücüler eskidenberi ara sıra bu yolda atılmalarla, ateşli ateşli hareketlerle ruhlarda bir uyanıklık yaratmışlar, ve bu uyanıklık gittikçe gelişerek büyüyerek oldukça büyük bir okur yazar çokluğunu kendi çevresi içine almıştır. "Kendini bulan„ birçok düşünücüleri içine alan, ve "Türkçülük„ adiyle kendini belirten bu hareket bütün sosyal-kurumları kapsamak ile beraber ilkönce bu en başta gelen dil kurumunda göze çarpmıştır. Artık herkesin kendi bilmediği ve bilemiyeceği yabancı kelimelerden düzülmüş eğreti bir dil ile değil, kendi içinden gelen, ve söylenir söylenmez hemen anlaşılıveren sözlerden düzülen bir dil ile konuşma ve anlaşma yolunun vereceği kolaylık ve güzellik bütün ruhları aydınlatmıya başlamıştır.

Böylece "kendini bulan„ aydın ruhlarda beliren "dil vicdanı„ milletin asıl kendi dili olan güzel eşsiz "Türkçe„ nin söyleme - de ve yazmada Türk dünyasının kendi öz dili olduğunu ortaya koymuştur. Bundan dolayı "büyük Türk devrimi„ dil işine ilkönce en büyük önemi vermiş, ve bütün dil sever okur yazarları toplıyarak bu kurumun kendi öz varlığına kavuşması için nasıl çalışmak gerektiği üzerinde konuşulmak üzere bir "dil kurultayı„ kurmuştur. Bu ihtiyacı duyuş ve anlayıştır ki, bütün Türkleri kendi öz dilini bulma coşkunluğu içinde sahici bir bayramı kutlama anına kavuşturmuştur. Bu bakımdan "dil bayramı„ millî bayramlarımızın en önemlilerinden biridir.

Ne mutlu bu bayrama erişen Türke!...

(1) Bu da bir çeşit manevî "kapitülâsyon„ dan başka bir şey değildi.

LOKMAN HEKİMİN ÖĞÜTLERİ

SITMA NÖBETLERİ

Sıtma hastalığı başlangıçta anlaşılıp da vaktinde tedavi edilirse, sıtma nöbetlerinin meydana çıkmaması lâzım gelir... Sıtma nöbeti, hastalığın anlaşılamamış olduğuna, eskidiğine delâlet eder...

Hastalığın ilk başlangıç şekli bittikten sonra bir kaç gün geçer. Sonra yine mide bozukluğu, iştahsızlık, kay, dudaklarda çıban gibi erpes, büyük bir yorgunluk, insanın huyu değişir, titizleşir, baş ağrısı, kulak uğultusu, esnemeler, vücudün ötesinde berisinde sinir ağrıları...

Arkasından titreme gelir... Sıtmadan titreme ekseriya geçe yarısı ile öğle vakti arasında gelir. Fakat bu da mutlaka bir kaide değildir. Öğleden sonra başladığı da çoktur.

Bu titreme sıtma nöbetinin başlıca alâmetidir. İlkin arkadan, bel kemiğinin hizasında başlar, sonra kollara, bacaklara ve bütün vücude yayılır. Dişler birbirine vururlar... Sıtmalı hasta yatağında titrerken yatağının da sallandığı görülür, titreme o kadar şiddetli olur.

Vücut titrerken cildin üzerinde sıcaklık 32, 33, dereceye kadar düşer... Bu titreme yarım saat, bir saat devam eder. Sonra ateş meydana çıkar...

Bir saatten beri titreyen sıtmalı yorganını üzerinden atar. Yüzü kırmızı, gözleri parlak, cildi kuru ve gayet sıcak... O vakit cildin harareti 40, 41 derece olur. Bazılarında daha fazla...

Sıtma nöbetinin bu sıcaklık devri de iki saatten, dört saate kadar devam eder.

Ondan sonra, baş ağrısı azalır, kay geçer... Daha sonra ter, gayet bol ter başlar... Koltuk altındaki harareti derecesi düşer... Vücülün üzerindeki elbise, yatak çarşafı terden ıslanır. Eksi ekşi ter kokusu rahatsızlık verdiğinden insan bir kaç defa çamaşır değiştirmeye mecbur olur

Terden sonra da rahat bir uyku... Uykudan uyandığı vakit insan kendini yeniden dünyaya gelmiş gibi hisseder... Bir yarmış, bir yokmuş, gibi, fakat ertesi gün, iki gün sonra, üç gün sonra nöbet tekrar gelinceye kadar...

Musiki Sanatkârlarının İmtihanları Devam Ediyor

Musiki sanatkârlarının ehliyetname imtihanına bugün de devam edilecektir. Sanatkârların ehliyetname imtihanına tabi tutuluşu yüzünden çıkan hoşnutsuzluk devam etmektedir. Dün öğrenilmiştir ki, imtihan heyeti konservatuvar tarafından intihap edilmiş değildir. Imtihan heyetinde konservatuvar icra heyetine mensup olanlarda varsa da bunlar imtihan heyetinde konservatuvarı temsil etmemektedirler.

Alâkadarlar imtihanların bilâkis konservatuvar tarafından yapılması münasip olacağı kanaatindedirler. Konservatuvardaki sanatkârlar da dahil olduğu halde bütün musiki sanatkârları belediyenin kendi haklarındaki esnaf telâkkisini biraz haysiyet kırıcı bir telâkki olarak kabul etmekte ve:

"— Demek ki, belediyemizde sanatkâr ile esnaf, Lonca çalgıcısı ile musikişinas aynı kategoriye mensup insanlar telâkki edilmekte, daha incesi düşünülmemektedir„ demektedirler.

Tütünlerimize Azami Ve Asgarî Fiat Koyalım

Bu Suretle Hem Memleket Mahsulünü, Hem de Tütüncülerimizi Korumuş Oluruz

Bu sene tütün rekoltesinin geçen senelere nazaran on milyon kilo noksan olduğunu, bu noksanı telâfi etmek için Ticaret Vekâletinin esaslı tedbirler aldığını haber alıyoruz.

Memleket menfaati mevzuu bahsolduğu zaman hiçbir fedakârlıktan çekinmiyen hükûmet, geçen sene İzmir tütün piyasasına müdahale etmek ve millî ve resmî teşekküllerine dört beş milyon lira kredi açarak zürraı himaye etmek suretiyle spekülâtörlerin fiyat düşürmelerine mâni olmuş ve bu sayede Ege mıntakası tütün müstahsillerini minnettar bırakmıştı.

Hükûmetin bu sene de ayni himayeyi göstereceklerine eminiz. Fakat bizim hükûmetten temennimiz bu değil..

Avrupa harbi patladığı gündenberi istihsal maddelerinin fiyatları yüzde elli ve bazan da yüzde yüz arttığı halde, tütün fiyatları hemen hemen hiç değişmemiştir.

Bunun sebebi de alıcıların mahdut olmasıdır. Türkiyede başta İnhisarlar İdaresi olmak üzere yalnız üç büyük kumpanya vardır ki, onlar da Amerikalılar, Almanlar ve İngilizlerdir.

İnhisarlar İdaresinin mübayaası on beş milyonu geçmez. Kalan kırk beş milyon kiloya alıcı vaziyetinde bulunan bu kumpanyaların piyasaya hâkim olmak ve bütün tüccarları kendilerine bağlamak istemeleri ve bu vesile ile de tütün fiyatını düşürmeleri kadar tabii bir şey olamaz.

Tütünlerimizin ve tütüncülerimizin mukadderatını yabancı alıcıların veya onların mümessillerinin elinde baziçe etmemek için, isabetli tedbirler alan Ticaret Vekâletinden bizim temennimiz, bu seneki mübayaada, tütünlerimize de, diğer toprak mahsulleri gibi, asgarî ve azamî bir fiyat tesbit etmek suretiyle tütünlerimizi ve tütüncülerimizi korumaktır.

Eğer tütün zürraı bu sene beklediği kârı göremezse, gelecek sene tarlasına başka şeyler ekmek istiyecektir. Böyle bir vaziyete meydan vermemek lâzımdır.

Son günlerde Ticaret Vekâletinin bu mühim meseleye lâzım gelen ehemmiyeti verdiğini haber aldığımız için bu ciheti de hatırlatmayı faydalı buluyoruz.

Sırası geldikçe bu meseleye tekrar temas edeceğiz. ★ ★

Sekiz Şoför Yıldırım Cezasına Çarptırıldı

Birçok şoförlerin uzun mesafelere yolcu almadıkları görülmüş bunlardan 8 tanesine yıldırım cezası verilmiştir. Diğer taraftan otobüslerin hareket saatlerinde bazı değişiklikler yapılmıştır. Taksimden Yenimahalleye, Yenimahalleden Taksime, 31 Birinciteşrine kadar hususi bir tarife tatbikına karar verilmiştir. Bu hatta her gün saat 7,30 dan 24 e kadar her yarım saatte bir otobüs tahrik edilecektir.

OTEL FİYATLARINA ZAM — Oteller mevcut yatak fiyatlarını yüzde 40 nisbetinde arttırmak istemişler, Belediyeye müracata etmişlerdir. İstekleri tetkik edilmektedir.

SEBZE İSTASYONU — Büyükdere meyva ıslah istasyonunda çiçek ve sebze istasyonları kurulması için teşebbüslere girişilmiştir. Bugün bu hususta Belediyede bir içtima yapılacaktır.

11 Yaşında Bir Çocuk Arkadaşını Yaraladı

Beşiktaşta Kılıcalî mahallesinde oturan Yusuf adında 11 yaşında bir çocuk Yıldızda Bostancıbaşı sokağında oturan yine 11 yaşında Ârif ile oyun yüzünden kavga çıkarmıştır.

Bir aralık kavga büyümüş ve Yusuf çakısını çıkarak Ârife saplamıştır. Göğsünden yaralanan Ârif, Etfal hastanesine akdırılmış, suçlu çocuk yakalanmıştır.

İKİ TRAMVAY ÇARPIŞTI — Dün saat 7,30 da Topkapıya giden 28 numaralı tramvay arabası Aksaray karakolu önünde makastan geçerken makasın açılmamış olmasından dolayı Yedikule tarafına sapmış ve Topkapıdan gelen vatman Hasanın idaresindeki arabaya çarpmıştır. Müsademenin şiddetinden her iki arabanın da camları kırılmış ve tramvaylarda yolcular büyük bir telâş ve heyecana kapılmışlardır. Nüfusça hiçbir zayiat olmamıştır.

Bir Celep Öldürüldü

Silifke (TAN) — Celep, Adapazarlı Hayrettin Ermenak yolunda dört kişi tarafından pusuya düşürülerek öldürülmüştür. Hayrettinin parasına tamah edileren öldürüldüğü anlaşılmış ve katiller, çaldıkları paraları ölçüsüz bir şekilde sarfederlerken yakayı ele vermişlerdir. Katiller suçlarını itiraf etmişlerdir.

İki Kardeş 4 Kişiyi Boğazladılar

Samsun (TAN) — Bafrada Hasan ve Hüseyin adında iki kardeş, elli yaşındaki dayıları Hasan ile 40 yaşındaki teyzeleri Ayşeyi ve bunların çocukları 14 yaşındaki Hüseyin ile 8 yaşındaki Neziheyi boğazlıyarak kesmişler, dördünün de başını gövdelerinden ayırmışlardır.

Katiller bundan sonra evde buldukları 575 lirayı ve kıymetli eşyayı alarak Hasarköyüne kaçmışlardır. Fakat babaları Hüseyin Karagöz her ikisini de jandarmaya ihbar etmiş ve yakalatmıştır.

Huduttaki Cephe ve İçerdeki Cephe

(Başı 1 incide)

"Yugoslavyada âsilere karşı Almanlar tayyarelerle hücuma mecbur olmuşlardır.

"Belçikada komünist tahrikâtını önlemek için, Fransada olduğu gibi, fevkalâde mahkemeler ihdasına, ve zecrî tedbirler alınmasına mecburiyet hâsil olmuştur.

"Yunanistanda Yunan milletinin işgal kuvvetlerine karşı aldığı vaziyet müstevliler üzerinde fena tesirler yapmaktadır.„

* * *

Avrupada günden güne umumî bir mahiyet alan bu huzursuzluk Londrada evvelki gün toplanan müttefikler konferansında resmî ifadesini bulmuştur. Burada işgal altında bulunan milletlerin mümessilleri istiklâl davasında sonuna kadar mücadele edeceklerini bildirmişlerdir. Bu da gösteriyor ki, Avrupadaki huzursuzluk bir komünist hareketi olmaktan ziyade, istiklâl zevkini tatmış milletlerin duydukları ıstırabın bir tezahürüdür.

Almanya, bu milletleri istilâ ederken nasıl o milletleri içinden fethetmek için beşinci kol mensuplarından istifade etmişse, şimdi de Almanyanın düşmanları, işgal sahasında bulunan istikbâl taraftarlarının faaliyetinden istifadeye çalışmaktadır. Almanyayı cephelerde mağlûp edemiyen demokrasiler, şimdi dahilde cepheler vücude getirerek Avrupayı içinden fethe teşebbüs etmişlerdir.

Onun için Almanyanın yalnız cephelerde galip gelmesi kifayet etmiyecek, bir de günden güne büyüyen bu dahili cepheyi yenmesi icabedecek gibi görünmektedir. Şüphsiz ki, bu ikinci cephe birincisi kadar mühim ve belki de ondan daha çetindir.

13 NUMARALI ODA

YAZAN: *Edgar Wallace*

Tefrika No. 6

İşte bundan dolayı bu üstü başı yerinde derli toplu, Kanadalı ortaya çıkıverince, Peter bu adamda kızının istikbalini emniyet altına alacak, en salim, ve en emin limanı bu adamda bulmuş, iki genein birleşip bir yuva kurmaları için elinden geleni esirgememiş olacaktı.

Jhhnny Gray, o dimdik yokuşu son bir defa olarak tırmandı. Koca kapının kilidinde bir anahtar şakırdadı! Kapı açıldı, Johnny kendini dışarda buldu. Yine eskisi gibi hür bir adamdı. Kırmızı sakallı baş gardiyan kapı aralığından parmak sallıyor:

"Sana yol açıklığı dilerim. Sakın ha bir daha bu dağın beri tarafına geleyim demel„ diyordu. Johnny:

"Dağ taş meraklısı değilim! Alpinisme hoşuma gitmez!„ dedi.

Hapishane müdürü ile vedalaşmıştı. Artık hapishaneden arta kalan bir şey vardı, o da kendisine şimendifer istasyonuna kadar refakat eden gardiyandı. Trene epeyce vakit vardı. Johnny gardiyana dönerek Legge hakkında malûmat edinmeye kalkışda malûmat edinmeye kalkıştı. Gardiyan başını sallıya sallıya:

"Hayır, Jeff Legge hakkında bir şey bilmiyorum. Babasını biliyorum. On iki ay evvelsine kadar hapishanedeydi. Sen de orada idin ya! Onu hapishanede görmedin mi?„ dedi. Johnny müstehziyane gülerek:

"Demek ki Jeff dağın beri tarafına hiç aşmadı?„

"Hayır! Bu hapishaneye hiç gelmedi, hattâ ne Parkhurst, ne de Portland hapishanelerine girdi. Ben o iki yerde de gardiyanlık ettim. Hep mevzuu bahsolurdu. Kurnaz bir adam olduğu anılırdı. Tutuluncaya kadar biraz vakit geçecek demek. Yoksa ergeç yakayı ede vereceğinden şüphe mi var? Tren geliyor. Allaha ısmarladık Gray!„

Gardiyan Gray'ya elini uzattı. Gray kavrayıp salladı.

Kompartimana girer girmez, Johnny cebinden temiz mendilini çıkararak, hapishanenin bu son temasını sağ elinden sildi.

Paddington istasyonunda Johnny'yi hizmetçisi bekliyordu. Büyük bir tazıyı yedekte tutuyordu. Johnny kendisini bekliyen grupu görmezden çok evvel tazı efendisini havlayışlarla selâmlıyordu. Aradan bir saniye geçmeden, hizmetçinin elinden kurtulan köpek, Johnny'nin yüzünü, gözünü, kulağını, saçını yalıyor, etrafından fırıl fırıl dört dönerek sevincini derin inîltiler ve mırlanışlarla bildiriyordu.

"Sizi bekliyen bir sürü mektup var? Evde mi yemek yiyeceksiniz efendim?„

"Evet, eve gidelim, orada yerim!" Jhonny hizmetçi Parker'in çağırdığı bir taksiye daldı. Köpek Spot da içeri atladı. Parker açık pençereden:

"İstasyondan alınacak bağajmız yok değil mi?„ diye sordu. Johnny: "Hayır yok, sen de otomobile atla! Beraber oturalım!" dedi. Parker: "Hiç haddime mi düşmüş efendim!"

"Son iki sene dokuz ay zarfında herkesin bana istediğini yapması her kesin haddi olup durdu ya! Atla içeri gidelim.

Taksi o kasvetli ve karanlık Chapel sokağından geçerken Parker dayanamadı, Gray'a:

"Pek acı ve ağır vakitler geçirmemiş olduğunuzu ümit ederim?" diye sordu. Johnny güldü: "Hayır hoş bir vakit geçirmedim. Hapishaneler her halde hoş yerler değil." dedi.

Johnny'nin oturduğu apartman Quren's Gate'deydi. Salona girip de salondaki konforlu lüksü görünce Johnny dayanamıyarak kendi kendine: "Budalasın bel.. diya bağırdı.

(Arkası var)

BUGÜN MATİNELERDEN İTİBAREN
TAKSİM SİNEMASINDA
Mevsimin ilk mcera Süper Filmi

ÖLÜM GEMİSİ
Büyük Deniz ve İhtiras Dramı başlıyor. Baş Rollerde:
DİCK ARLEN - ANDY DİVİNE
İlâveten: KARIM ve PATRONUM, Büyük "SWİNG„ Dansının Muvaffakıyeti, 2 güzel Film Birden

Bu Akşam ŞARK Sinemasında

Bütün Şehir halkının beklediği Büyük Aşk filmlerinin Kralı Seven ve sevişenlerin filmi
SON AYRILIŞ
Şaheserlerin ilk iraesi şerefine
GALA SÜARESİ
Baş Rollerde: İdeal Çift Artist
MARİANNE HOPPE - HANS SÖNKER
İlâveten: Şaffaf Odun, İlmî ve Orijinal bir film
Bu akşam için yerler evvelden aldırılabilir.

Bu Akşam
Şehzadebaşı *TURAN* Sinema Tiyatrosunda
TİYATRO - SİNEMA - VARYETE
Sanatkâr NAŞİT ve Arkadaşları
COCUK FABRİKASI Komedi 3 Perde
Büyük Varyete Numaraları
Sinemada: 2 Büyük Film Birden
1 - AŞKIN GÖZYAŞLARI - Türkçe Sözlü - Arapça şarkılı
2 - ÖRÜMCEK ADAM / WARREN HULL - Son ve heyecanlı devirleri
Her Akşam Sinema 19,15 de başlar. Sinema Tiyatroya bir biletle girilir. Her gün gündüzleri 11 den itibaren devamlı matineler.

MÜJDE!
Karilerimize iyi bir haber veriyoruz
Yakında yeni bir sinema açılıyor
Bu sinema sizin sinemanız olacaktır:
ADINI SİZ KOYUNUZ

Bu iyi haber sinema sever halkımıza cidden müjdedir: Pek yakında Tepebaşında büyük, geniş, rahat yeni bir sinema açılacaktır; Bu sinema muhterem halkımızın kendi sineması olacaktır. Sinema sevenler bu sinemayı o kadar benimsiyeceklerdir ki, Sinemadan konuşulduğu zaman: Biz kendi sinemamıza gidiyoruz... diyeceklerdir.

Herkesin, bütün sinema severlerin böyle konuşacaklarına eminiz, çünkü bu mevsimin en heyecanlı ve helecanlı, en meraklı, en âşıkane, en neş'eli filmleri bu yeni açılacak sinemada gösterilecek, bu sinema, Tepebaşındaki gönül açıcı çatısı altına her gün ve her gece sıra ile bütün sinema severleri toplıyacak, herkes seve seve "Benim Sinemam„ diye Tepebaşındaki bu sinemaya koşacaktır.

Sahiden beğeneceğiniz, seveceğiniz, takdir edip seve seve, koşa koşa gideceğiniz bu yeni sinemanın adı ne olsun istiyorsunuz? Tepebaşında açılacak bu yeni sinema mademki sizin sinemanız olacaktır, adını da siz koyunuz...

Kimi insan çiçekten, kimi insan renkten, kimi gölgeden zevk duyar; kimimiz için bir ismihas, kimimiz için de bir sıfat güzeldir ki, kimimiz denizden hoşlanır, kimimiz karadan; fakat (Sinema) denildiği zaman, isim olarak ilk hatıra gelen şey nedir? Sinemadaki resimler konuşmasaydı acaba film bu derece rağbet görür mü idi?

Sinema sever halkımızdan kendi sinemaları için biraz düşünmelerini ve (Bizim sinemamız) diyecekleri bu yeni sinemaya bir ad bulmalarını rica ediyoruz.

Herkesin düşünerek, taşınarak, ittifakla karar vermiş gibi bir ağızdan bildirecekleri sinemaya en yakışık alan isim kendi sinemalarının adı olacaktır. Bu en uygun adı bulanlar arasında kura çekeceğiz; kazanan müstakbel seyircimize, naçiz bir hediye olarak bir sene müddetle iki koltuk vereceğiz.

Kendi sinemanıza münasip gördüğünüz adı, admızı ve adresinizi okunaklı yazarak şu adrese gönderiniz: Eski Asri sinema - Tepebaşı, Beyoğlu.

CENBERLİTAŞ SİNEMASINDA
Büyük Bir Sürpriz
Bugün Matinelerden itibaren
1 - ŞEHVET KADINI
JOSEPH CALLERA - DİCK FORAN
DONALD MECK ve ANNE NAGEL
tarafından yaratılmış emsalsiz bir şaheser
2 - ÖLÜM YARIŞI

İstanbul Belediyesinden

27 Eylûl 941 Cumartesi günü büyük Türk Amirali Barbarosun ihtifal günüdür. İstanbulda bulunan mebuslarımızla teşrifata dahil zevatın saat 9.30 da Beşiktaşta Barbaros türbesini teşrif buyurmaları rica olunur. (8606)

İNŞAAT İLÂNI
Sümer Bank Umumî Müdürlüğünden

1 — Karabük Demir ve Çelik Fabrikaları sahasının feyezandan kurtarılması için yapılmış bulunan seddenin islâhı, ilâvesi, yeniden sedde ve mahmuzların inşaatı kapalı zarf usulile ve vahidi fiyat esasile eksiltmeye konmuştur.

2 — İşbu inşaat ve ameliyatın muhammen keşif bedeli 196.294.30 liradır.

3 — Eksiltme evrakı Ankarada Sümer Bank Muamelât şubesinden 10 lira mukabilinde alınacaktır.

4 — Muvakkat teminat miktarı 11.065 liradır.

5 — Eksiltme 7.10.1941 tarihine müsadif salı günü saat 16 da Ankarada Sümer Bank Umumî Müdürlüğü İnşaat şubesinde yapılacaktır.

6 — İstekliler teklif evrakı meyanında şimdiye kadar yapmış oldukları bu gibi işlere ve bunların bedellerine, firmanın teknik teşkilâtının kimlerden terekküp ettiğine ve hangi bankalarla muamelede bulunduklarına dair vesikalar koyacaklardır.

7 — Teklif mektuplarını havî zarflar kapalı olarak ihale günü saat 15 e kadar makbuz mukabilinde Ankarada Sümer Bank Umumî Kâtipliğine teslim olunacaktır.

8 — Posta ile gönderilecek teklifler nihayet ihale saatinden 1 saat evveline kadar gelmiş ve zarfın kanunî şekilde kapatılmış olması lâzımdır. Postada vâki olabilecek geçikmeler nazarı itibara alınmıyacaktır.

9 — Banka ihaleyi icrada serbesttir. "6899" "8413"

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme idaresi ilânları

Muhammen bedeli (4000) lira olan 500 adet Kondoktörlere mahsus Servis Çantası (6.10.1941) Pazartesi günü saat (11,15) On biri on beşte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usuliyle satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (300) liralık muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (8350)

İstanbul Elektrik Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünden:

1 — 28/8/941 tarihinde mektupla teklif istemek suretiyle ihale edileceği evvelce ilân edilen muhtelif çelik tel ve galvaniz halka için teklif verme müddeti 1/10/941 Çarşamba günü saat 17 ye kadar temdit edilmiştir.

2 — Teklif mektupları, 566 liralık teminatla beraber en geç 1/10/941 çarşamba günü saat 17 ye kadar Metro han dördüncü kattaki Levazım Müdürlüğüne imza mukabilinde tevdi edilmiş bulunmalıdır. (7761)

Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinden:

Nikotini azalttığı veya aldığı ve bu şekilde tütünün mazarratını tahfif ettiği beyaniyle satılığa çıkarılan müstahzarat 1262 No. lu kanun mucibince ruhsatnameye tâbi olduğundan bu şekilde piyasada müstahzaratı bulunan âmil veya vekillerin Vekâlete müracaat ederek ruhsatname almaları ilân olunur. (8276)

Betonarme Hesapları ve Resimleri

Yapabilecek tecrübeli Genç ve Askerlikle alâkası olmıyan bir ressama ihtiyaç vardır. Meslek hayatına ait vesikaları ile beraber Mahiye Talep edeceği ücreti bildirmek suretiyle tahriren (Betonarme) rümuziyle İstanbul 176 Posta kutusu adresine yazmaları.

Ankarada Harp Okulu Komutanlığından

1 — Askeri liselere askeri öğretmen yetiştirilmek üzere iki Tabiiye, üç Fizik, dört Kimya, altı Riyaziye, bir Fransızca, iki İngilizce, iki Almanca olmak üzere ceman 20 talebe alınacaktır.

2 — Bu talebelerden lisan öğretmeni yetiştirilecekler Ankara Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesine ve diğerleri İstanbul Fakültelerinde Harp Okulu talebesi olarak yetişeceklerdir.

3 — Kabul şartları:

A — Harp Okulu kayıt ve kabul şartlarını aynen haiz olmak,

B — İsteklilerin branşlarına göre yabancı dil ve fen bilgileri iyi derecede olmak.

4 — İsteklilerden seçilmek suretiyle almacak talebeler Fakültelerin 941/942 tedrisatına iştirak edeceklerdir.

5 — Kayıt ve kabul müddeti 1 Teşrinievvel 941 de sona erecektir. Bu tarihten sonraki müracaatlar kabul edilmez.

6 — İsteklilerin evrak ve vesaiki ile Ankarada Harp Okulu Komutanlığına derhal müracaatları. (1047) (8269)

BULMACA

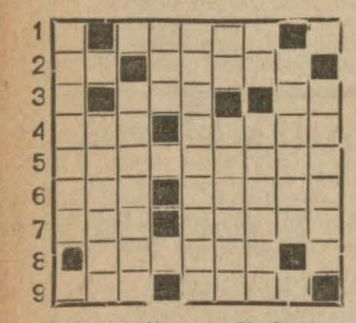

SOLDA NSAGA: 1 — Bir Sovyet şehri — Bir zamir 2 — Bir sayı — Bir Yunan şehri 3 — Sarı bir maraz — Bir nota 4 — Lezzet — Kahvaltıda bulunur 5 — Erkek — Bir nota — Bir böcek 6 — Kışın yağar — Metanet sahibi 7 — Barsaklar — Bir vilâyet 8 — Utanan 9 — Vukua getirmek — Taanni

YUKARIDAN AŞAĞI: 1 — Meşhur bir general 2 — Bir sayı — Taharri etmek 3 — Bir çalgı — Tersi: Taharri eder 4 — Kusmak 5 — Oturmıya muvaffak olamadı 5 — Bir kasaba — Bir İngiliz Nazırı 7 — Lâhze — Bir deniz nakil vasıtası 8 — Bravo 9 — Bir zamir — Alınmaktan fail.

EVVELKİ BULMACA — SOLDAN SAGA: 1 — Oturarak 2 — Alâkalı 3 — At — Uyulur 4 — Rus — Adana 5 — Amak — Ur 6 — Melek — Ada 7 — Ayalam — Ad 8 — Çatarak 9 — Alamamak

G.E.C.

En meşhur

İNGİLİZ

radyoları

YENİ GELMİŞTİR

Galata Voyvoda Cad
Bereket Han No. 9

Ustabaşı Aranıyor

Jakarlı havlu makinelerinde Ustabaşılık yapabilecek bir Ustabaşı aranıyor.

Beyoğlu Parmakkapı Telgraf Sokâk No. 9 — 13

GRİPİN

BAŞ, DİŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA

NEVRALJİ, KIRIKLIK VE BÜTÜN AĞRILARINIZI DERHAL KESER

İcabında Günde 3 Kaşe Alınabilir. Her Yerde Pullu Kutuları İsrarla İsteyiniz.

BİR HAKİKAT! Sayın Müşterilerimizin Nazarı Dikkatine

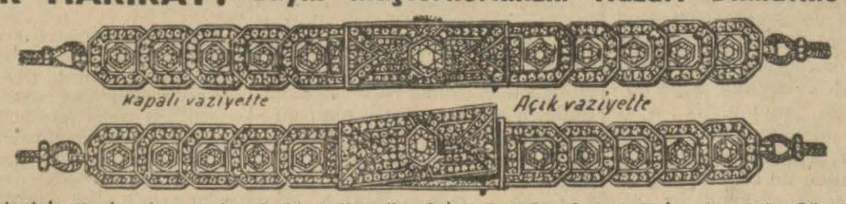

Pırlantalı ve elmaslı saat demek, bir kelime ile SİNGER SAATİ demektir. Çünkü:

Pırlantalı ve elmaslı saatlerin bütün hakiki evsafı meşhuru âlem olan SİNGER saatlerinde toplanmıştır. Bunun için: Saat alacağınız zaman, tereddütsüz SİNGER saati almalısınız ve saatin üzerindeki SİNGER markasına, müessesemizin adresine dikkat etmeniz lâzımdır.

Modayı takip eden her asrî kadın için kıymetli taşlariyle ve nefis işlemesiyle hakikaten nazarı dikkati celbeden böyle bir harikulâde SİNGER saatine sahip olmak âdeta bir saadettir.

SİNGER SAATİ Hoşa Gidecek En Makbul ve En Güzel **HEDİYELİKTİR**

No. 82 - A. Elmaslı ve 11 pırlantalı 500 Lira, EMSALLERİ GİBİ 15 SENE GARANTİLİDİR.

Dikkat: Singer saatleri İstanbulda yalnız Eminönü merkezindeki mağazamızda satılır. İstanbulda şubemiz yoktur. Adres: SİNGER SAAT Mağazaları İstanbul Eminönü No. 8

ÇOCUĞUNUZA VERECEĞİNİZ EN GÜZEL HEDİYE

Çocuk Ansiklopedisi

Her Çocuk babası, çocuğuna kıymetli bir hediye vermek ister. Fakat bu hediyeyi seçmekte güçlük çeker. Biz, sizi bu müşkülden kurtarıyoruz ve çocuğunuza bir Çocuk Ansiklopedisi hediye etmenizi tavsiye ediyoruz:

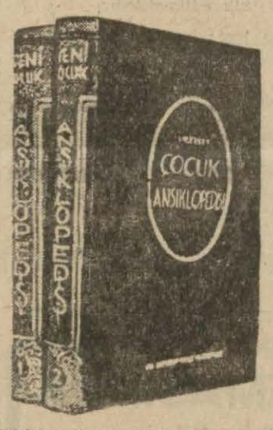

Çünkü: Çocuk Ansiklopedisi çocuğun mektepte mektep dışında, hattâ mektepten sonra muhtaç olduğu en kıymetli eserdir.

Çünkü: Her hediye kırılıp kaybolabilir veyahut unutulabilir. Fakat Çocuk Ansiklopedisi, çocuğun hayatı üzerinde tesir yapacak ve bütün hayatınca iz bırakacak bir eserdir.

Çünkü: Çocuk Ansiklopedisi bütün dünya çocuklarına yılbaşı ve bayram hediyesi olarak en çok verilen eserdir.

Çünkü: Çocuk Ansiklopedisi çocuğunuza faydalı ve bilgili bir arkadaş vazifesini görür. Ona boş saatlerinde hocalık ve arkadaşlık eder.

TAN Neşriyat Evi
İstanbul

Adres: İstanbulda TAN Matbaası

Çocuk Ansiklopedisi iki ciltitir. Mükemmel şekilde teclit edilmiş olarak iki cildi birden (7) liradır.

Talebe ve muallimlere tenzilâtlı (6) liraya verilir

ASKERLİK İŞLERİ

337 DOĞUMLULAR ÇAĞRILIYORLAR

BEŞIKTAŞ ASKERLIK ŞUBESINDEN: Askerliğine karar verilenlerden 337 Doğumlu ve bunlarla muamele görenleri tebdilhavası bitmiş mevzzaf erler sevkedileceklerinden 30 eylûl 941 salı günü sabah saat 9 da nüfus cüzdanlariyle sevke hazır bir şekilde şubemizde toplanmaları ehemmiyetle ilân olunur.

★

EMINONU YABANCI ASKERLIK ŞUBESINDEN: 1 — Şubemizde yoklamalarını yaptıran 33 doğumlu ve bu doğumlularla muameel gören erat ile muvazzaf hizmetlerini yapmamış olan yoklama kaçağı ve bakayalar müslim ve gayri müslim sakat ve sağalm (bütün sınıflar dahil) sevkedileceklerdir.

2 — Toplanma günü 28 eylûl 941 pazar günü saat dokuzdur. Mükelleflerin bugünde nüfus cüzdanlariyle birlikte şubeye gelmeleri

3 — Bu tarihte gelmiyenler hakkında askerlik K. nun 89 maddesi tatbik edilecektir. Bu ilânın davetiye makamına kaim olduğu ilân olunur.

★

FATIH ASKERLIK ŞUBESINDEN: 1 — 337 doğumlu ve bu doğumlularla muameleye tâbi fiilî hizmetini yapmamış yoklama kaçağiyel bakaya ve havatebdili eratın sekine 24 eylûl 941 tarihinde başlanmıştır.

2 — Şubemize mensup eratın hüviyet cüzdanlariyle birlikte en geç toplanma gününün sonu olan 30 eylûl 941 salı günü saat dokuza kadar şubede hazır bulunmaları lâzımdır.

3 — Bu tarihten sonra gedecek olanlar hakkında askerlik kanununun 89 uncu maddesi mucibince bakaya muamelesi yapılacağı ilân olunur.

★

BEYOĞLU YERLI ASKERLIK ŞUBESINDEN: 337 doğumlu islâm ve gayri islâmlar eylûl ayının 24 çarşamba, 25 perşembe, 26 Cuma, 27 Cumartesi ve 28 Pazar günleri askere sevkedileceklerdir. Pazar günü şube açıktır.

2 — Eylûlün 28 inden sonra gelenler cezalı olarak haklarında kanuni muamele yapılacaktır.

3 — Yukarıda yazılı günlerde sevkedilmek üzere şubeye müracaatları ilân olunur. (1033 5)

★

EMINONU YERLI ASKERLIK ŞUBESINDEN: 1 — 337 doğumlu ve bu doğumlularla muameleye tâbi diğer doğumlu erat sevkedileceklerdir.

2 — Bu sevkiyat 25 eylûl 941 tarihinde başlayıp en son toplama günü olan 28 eylûl 941 pazar günü sona erecektir.

3 — Sevk için gelecekler nüfus cüzdanlariyle saat (9) da şubede bulunacaklardır.

4 — 28 eylûl 941 pazar gününden sonra gelenler bakaya muamelesine tâbi tutularak haklarında kanuni muamele yapılacaktır.

★

BEYOĞLU YABANCI ASKERLIK ŞUBESINDEN: 1 — 1337 doğumlu ve bu doğumlularla muameleye tâbi şubemizde yabancı olarak kayıtlı bilûmum müslim ve gayri müslim erler talim maksadiyle silâh altına alınacakları cihetle 941 yılı eylûlünün 28 inci pazar günü saat 9 da nüfus cüzdanları ve ikişer adet fotoğraflariyle birlikte şubeye gelmeleri.

2 — Yevmi mezkûrda gelmiyenler hakkında kanuni şekilde muamele tatbik edileceği ilân olunur.

★

BAKIRKOY ASKERLIK ŞUBESINDEN: 1 — 337 doğumlu ve bu doğumlularla muamele gören yerli, yabancı erat ile muvazzaflık hizmetini yapmamış olan ve diğer doğumlular dan kalan her sınıfa mensup bilûmum islâm ve gayri islâm erat sevkedileceklerdir.

2 — Toplanma günü 30 eylûl 941 salı günüdür.

3 — Mükellefler mezkûr günde nüfus cüzdanlariyle birlikte şubede hazır bulunacaklardır.

4 — Gelmiyenler hakkında askerlik mükellefiyeti kanununun 89 maddesi tatbik edilecektir.

5 — Bu ilân davetiye yerine geçecektir.

★

BEYKOZ ASKERLIK ŞUBESINDEN: 1— 337 doğumlular ve bunlarla muamele neticesi sevke tabi ertesi seneye terkedilmiş diğer doğum ve bakaya yoklama kaçağı erat 30.9.941 gnü sevkedileceklerdir.

2 — Mezkûr gnüde şubeye gelmiyenlerin askerlik kanununun 89 cu maddesine göre cezalandırılacağı ilân olunur.

★

SARIYER ASKERLIK ŞUBESINDEN: Sarıyer As. şubesinde yoklamaları yapılmış olan yerli ve yabancı bilûmum 337 doğumlu ve bu doğumlularla muayenesi yapılan diğer doğum lu erler sevkedileceklerdir. Toplanma günü 30 eylûl 941 salı gnü saat 9 dadır. Toplanma yeri Yeniköyde As. şube binasıdır. Bu erler 29 eylûl 941 pazartesi gününde şubeye gelerek elbiselerini alabilirler.

★

Kadıköy yerli ve yabancı As. Şubesinden: 1 — 337 doğumlu ve bu doğumlularla muamele gören erat ile fiili hizmetini yapmamış olan yoklama kaçağı ve bakayalar müslim ve gayri müslim (bütün sınıflar dahil) erat sevkedilecektir.

2 — Toplanma günü 28.9.941 pazar günü saat 9 dur.

3 — Mükelleflerin sözü geçen gün ve saatte nüfus cüzdanlarile birlikte şubede hazır bulunmaları.

4 — Gelmiyenler hakkında askerlik mükellefiyeti kanununun 89. uncu maddesi tatbik edileceği.

5 — Bu ilânın davetiye yerine kaim olduğu ilân olunur.

★

Adalar Askerlik Şubesinden: 337 doğumlu ve bu doğumlularla tam hizmetli olarak aşker edilen ve şubemizde kayıtlı yerli ve yabancı erat celp ve sevke tabi bulunduklarından 30.9.941 salı günü saat 9 da sevkedilemek üzere nüfuz cüzdanlarile birlikte şubede hazır bulunmaları.

★

BAKIRKOY ASKERLIK ŞUBESINDEN: Yedinci sınıf hesap memuru Hasan oğlu Bartınlı Mehmet Cemalin (324-22) şubeye müracaatı.

HALKEVLERİNDE:

BEYOGLU HALKEVINDEN: Dil bayramı münasebetile 26.9.941 cuma günü saat 17.30 da Evimizin Tepebaşındaki merkez binasında bir toplantı yapılacaktır. Herkes gelebilir.

BAKIRKOY HALKEVINDEN: 27.9.941 cumartesi günü saat 15 te Bakırköy Barutgücü alanında bir ziraat sergisi açılacaktır. Istiyenlerin mezkûr günde sergiye gelmeleri ilân olunur.

EMINONU HALKEVINDEN: 26 eylûl dokuzuncu dil bayramı Evimizin merkez salonunde cuma günü saat (20.30) da tesid edilecektir. Davetiyelerin Ev bürosundan alınması rica olunur.

TAN Gazetesi

İlân Fiyatları

	Krş
Başlık maktu olarak	750
1 inci sayfa santimi	500
2 " " "	400
3 " " "	150
4 " " "	50

Doktor **Hafız Cemal**
Dahiliye Mütehassısı
Pazardan başka her gün saat 2 — 6) ya kadar İstanbul Divanyolu No. 104
Tel. 22208

Sahip ve Neşriyat müdürü Emin IIZMAN. Gazetecilik ve Neşriyat T. L. Ş. TAN matbaası

REKLÂM DEĞİL HAKİKAT:

Yurdumuzun her köşesinde dürüstlüğü, ucuzluğu ve bol çeşitleriyle tanınmış:

Asrî Mobilya Mağazasını

gezmeden ve bir fikir almadan bir yerden mobilya almamalarını tavsiye eder, mutlaka salonlarımızı gezmelerini rica ederiz. Bilhassa İngiltere karyolaları ve Avusturya sandalyeleri mevcuttur.

İstanbul, Rızapaşa yokuşu, No. 66 AHMET FEVZİ
TEL : 23407

İstanbul Belediyesi İlânları

Mecarî şubesi daimi amelesi için yaptırılacak 25 çift çizme açık eksiltmeye konulmuştur. Mecmuunun tahmin bedeli 625 lira ve ilk teminatı 46 lira 88 kuruştur. Şartname Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhale 13/10/941 Pazartesi günü saat 14 de Daimi Encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ve 941 yılma ait Ticaret Odası vesikalariyle ihale günü muayyen saatte Daimi Encümende bulunmaları. (8611)

KUŞ TÜYÜNDEN

Yastık, Yorgan, Yatak kullanmak, hem kesenize ve hem de sıhhatinize faydalıdır. **BİR KUŞTÜYÜ YASTIK 1 LİRADIR**

Yastık, yorganları da pek ucuzdur. Adres: İstanbul Çakmakçılar Ömer Balı oğlu Kuş Tüyü Fabrikası. Telefon : 23027

İnhisarlar Umum Müdürlüğü İlânları

1 — Şartnamesi mucibince (70) ton teneke pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 10.10.941 Cuma günü saat 10,30 da Kabataşta Levazım subesinde müteşekkil alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartname her gün mezkûr şubeden parasız almabilir. (8578)

ANA — İLK — ORTA — LİSE

Erkek Kız ve **BOĞAZİÇİ LİSELERİ** Yatılı ve Yatısız

Aranvutköy - Tramvay caddesi: Çiftesaraylar

Kayıt için her gün mektebe müracaat edilebilir.

İlk kısım 29 Eylûlde, Orta ve Lise kısımları 25 Eylûlde derslere başlıyacaktır. İsteyenlere tarifname gönderilir. Telefon: 36 — 210

İstanbul Hava Mıntaka Depo Âmirliğinden:

1 — 13 adet bisiklet satın alınacaktır.

2 — 176 liralık kati teminatın Bakırköy malmüdürlüğüne yatırılarak 9.10.941 Perşembe günü saat 14 de teminat makbuzlariyle birlikte Yeşilköy Hava Mıntaka Depo Âmirliğinde satın alma komisyonunda bulunmaları. (8581)

Makine Resimleri ve Hesapları

Yapabilecek tecrübeli Genç ve Askerlikle alâkası olmıyan bir ressama ihtiyaç vardır. Meslek hayatına ait vesikaları ile beraber Mahiye Talep edeceği ücreti bildirmek suretiyle tahriren (Makine) rümuziyle İstanbul 176 Posta kutusu adresine yazmaları.

Yüksek Mühendis Mektebi Satın Alma Komisyonundan

Mektebimiz okurları için şartnamesi mucibince 1530 metre kapalı zarf usuliyle elbiselik kumaş alınacaktır. Beher metresi (7) ve ilk teminatı 804 liradır. Eksiltmesi 2-10-941 saat 11 de yapılacaktır. Fazla malûmat için mektebe müracaat. (8194)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlânları

4 Adet Bidon "350 - 500 Litrelik,,
2 Adet Bidon "150 - 250 Litrelik,,

Yukarıda cins ve miktarı yazılı iki kalemde ceman altı adet bidon, 27 Eylûl 941 cumartesi günü saat 11 de pazarlıkla almacaktır.

İsteklilerin belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyonda hazır bulunmaları. (8469)

Üsküdar Kız Enstitüsü Müdürlüğünden:

Üsküdar Kız Enstitüsü pansiyonu senelik et, sade yağ, zeytin yağ, tereyağ, yaş ve kuru sebze ihtiyacı açık eksiltme ile edileceği ve ihale günü ilân edildiği halde talip zuhur etmediğinden ihalenin 4/X/941 Cumartesi günü saat 10 a tâlik edildiği ilân olunur. (8591)

Güzel Sanatlar Akademisine Girmek İsteyenlere:

Güzel Sanatlar Akademisi Müdürlüğünden

Akademi şubelerinin kabul muamelesi 29 Eylûl akşamı nihayet bulacaktır. Geciken müracaatlar nazarı itibara alınmıyacak ve bütün şubelerin evvelce tarihleri ilân edilen kabul imtihanları bilâhare tekrarlanmıyacaktır. İlân olunur. (8588)

M. M. Vekâleti Deniz Müsteşarlığından:

1.11.941 tarihinde Ankarada Harp Akademisi emrinde açılacak olan hesap ve muamele memur okuluna deniz hesabma muamele ve hesap memuru yetiştirilmek üzerey edek subaylardan müsabaka ile 20 talebe alınacaktır.

İsteklilerin şeraiti ve imtihan tarihini öğrenmek üzere en yakın deniz teşekküllerine ve Ankarada bulunanların da Vekâlet deniz zat işleri şubesi müdürlüğüne en kısa bir zamanda müracaatları. (7046—8614)

İstanbul Deniz Komutanlığından:

Deniz Gedikli orta okulu için her iki müsabaka imtihanına giren okurların kabul listeleri gelmiştir. Alâkadar okurların acele İstanbul Deniz Komutanlığına müracaatları. (8468)

İstanbul Valiliğinden:

Vilâyetimiz dahilindeki pansiyonlu köy ve şehir ilk okullarına parasız yatılı kısmları kadroları tamamiyle dolmuştur. Bu husus için yapılacak müracaatların kabülüne imkân kalmamıştır. (8584)

BOEM

İçkili Lokanta ve Birahane açılmıştır.

MAESTRO TİANO

İdaresinde

Muzik ve Oukuyucular

Adres: Beyoğlu İş Bankası yanındaki sokakta.

KAYIP: Kızıltoprak kız orta mektebinden 934-935 ders senesinde aldığım şehadetnamemi ve Bakırköy nüfusundan aldığım nüfus cüzdanımı kaybettim yenilerini alacağımdan eskilerinin hükmü yoktur. Emine Kunal

KAYIP: Erenköy kız lisesinden aldığım tasdiknameyi kaybettim. Yenisini alacağımdan hükmü yoktur. Nüket Ak

KAYIP: Rize nüfus memurluğundan aldığım ve içinde Rize askerlik şubesinde terhis muamelem kayıtlı bulunan hüviyet cüzdanımı kaybettim. Yenisini alacağımdan esasisinin hükmü kalmamıştır. Rizenin Karadere nahiyesinin Selimiye köyünden Hasan oğlu Muzittin Yılmaz 321 doğumlu